

CUMHURİYET SENATOSU

TUTANAK DERGİSİ

77 nci Birleşim

22 . 6 . 1971 Salı

İçindekiler

	<i>Sayfa</i>	<i>Sayfa</i>
1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	411	
2. — GELEN KÂĞITLAR	411:413	
3. — YOKLAMA	413	
4. — DEMEÇLER VE SÖYLEVLER	413	
1. — Trabzon Üyesi Ali Şakir Ağanoğlu'nun; Tekel maddelerine yapılan zamların piyasadaki enflasyonist hareketleri kamçılayacağına ve bunların ihracatımızı menfi yönde etkiliyeceğine dair demeci	413:414	
2. — Adana Üyesi Muslihittin Yılmaz Mete'nin; pamuk taban fiyatının yeniden gözden geçirilmesine ve Çukobirlik, Tarih ve Sümerbankın alımlarının erken başlatılmasına dair demeci	414:415	
5. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	415	
1. — Genel Kurulun Çarşamba günleri de toplanmasına dair Başkanlık Divanı kararı	415:416	
2. — 31 Temmuz 1970 tarih ve 1327 sayılı Kanunun 35 nci maddesi ile değiştirilen 14 Temmuz 1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 79 ncu mad-		desine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifinin Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen maddelerini görüşmek üzere kurulan Karma Komisyona katılacak üyelere dair Bütçe ve Plân Komisyonu Başkanlığı tezkeresi
		416
		3. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Mehmet Hazer'in, üniversite ve yüksek okullarda vukubulan boykot, işgal ve diğer hâdiselere dair Senato araştırması istiyen önergesinin geriverilmesine dair önergesi
		416:417
		6. — SEÇİMLER
		417
		A) Anayasa Mahkemesine bir yedek üye seçimi.
		417
		B) 2. — Yüksek Hâkimler Kuruluna bir asıl üye seçimi.
		417
		3. — Yüksek Hâkimler Kuruluna bir yedek üye seçimi.
		417
		7. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER
		417,433
		1. — 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhu-

riyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi 1/450, C. Senatosu 1/1220) (S. Sayısı : 1586) 417:429

2. — Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/31; Cumhuriyet Senatosu 1/1224) (S. Sayısı : 1587) 429:431

3. — Harcırah Kanununa ek kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi; 1/198) C. Senatosu 1/1222) (S. Sayısı : 1588) 431:432

4. — Yeniden açılacak (Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademileri) nin kuruluş, hazırlık ve esasları hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi 1/348; C. Senatosu 1/1205) (S. Sayısı : 1572) (Dağıtma tarihi : 31 . 5 . 1971) 433

5. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Haydar Tunçkanat ve Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 19 . 3 . 1967 tarihli ve 29 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2143 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önerileri ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Cumhuriyet Senatosu 4/77) (S. Sayısı : 1120 ye 2 nci ek) 433

6. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5894 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/31) (S. Sayısı : 1574) 433

7. — Kırklareli eski Milletvekili M. Orhan Türkkan'ın, Dilekçe Karma Komis-

yonu Genel Kurulunun 12 . 7 . 1967 tarihli ve 38 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2942 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/80) (S. Sayısı : 1575) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971) 433

8. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Kadri Kaplan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/991) (S. Sayısı : 1582) (Dağıtma tarihi : 14 . 6 . 1971) 434

9. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1026) (S. Sayısı : 1584) (Dağıtma tarihi : 17 . 6 . 1971) 434

10. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1013) (S. Sayısı : 1585) 434

8. — SORULAR VE CEVAPLAR 432

A — SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI 432

1. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçene'nin, Anayasa Mahkemesince iptal edilen Belediye Gelirleri Kanununun bâzı hükümlerine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/554) 432

2. — Cumhuriyet Senatosu Kırşehir Üyesi Halil Özmen'in, ceza evleri gardiyanlarının günlük yaşantılarına dair, Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/527) 432

3. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Yusuf Ziya Ayrum'ın, Kars ili köylerinin su sıkıntısına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/562) 432

4. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Son Havadis Gazetesinin 7 . 5 . 1971 tarihli sayısındaki bir yazıya dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/563) 432

<i>Sayfa</i>	<i>Sayfa</i>
5. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun, Tütün ve tütün tekeli Kanununa dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/564) 432	lûk Berkol'un TRT Ankara Televizyonuna dair Senato Araştırması istiyen önergesi (10/34) 433
6. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Malatya'da kayısı ürününe dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/565) 432	2. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, İstanbul'un Sağmalcılar ve Esenler muntakalarında vukubulan kolera hastalığına dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/36) 433
7. — Cumhuriyet Senatosu İçel Üyesi Lûtfi Bilgen'in, Akdeniz Gübre Sanayiine dair Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/566) 432	3. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Mehmet Hazer'in, üniversite ve yüksek okullarda vukubulan boykot, işgal ve diğer hâdiselere dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/38) 433
B — YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI 434	4. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, son beş yıl içinde açılan ve kullanılan kredilerin ekonomik ve sosyal kalkınmadaki katkı ve etkilerine dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/42) 433
1. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mukadder Öztekin'in, İller Bankası tarafından yapılan yardım ve tahsislere dair yazılı soru önergesi ve İmar ve İskân Bakanı Salâhaddin Babüroğlu'nun cevabı (7/695) 434:435	5. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, bölgelerarasında artan farklılık ve bölgesel plâna gitme zorunluğu olup olmadığı hususlarında Senato araştırması istiyen önergesi (10/43) 433
2. — Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Üyesi Ragıp Üner'in, Günaydın Gazetesinde yayınlanan bir yazıya dair yazılı soru önergesi ve Adalet Bakanı İsmail Arar'ın cevabı (7/797) 435:436	6. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Demokratik Cumhuriyet düzenini yok etmek amacını güdenlerin adalete teslimi hususunda Senato araştırması istiyen önergesi (10/45) 434
9. — CUMHURİYET SENATOSU ARAŞTIRMASI 433,434	
1. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ile İstanbul Üyesi Ha-	

1. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Denizli Üyesi Hüseyin Atmaca; Burdur deprem bölgesinde incelemelerde bulunarak ihtiyaçları tesbit etmek ve Cumhuriyet Senatosunun vatandaşlara, «geçmiş olsun» dileğini iletmek üzere deprem mahalline giden heyet adına yaptıkları tetkikat sonucunu dile getirdi.

13 . 5 . 1961 tarihinde 299 sayılı Kanunla yürürlüğe giren, «Nükleer Enerji alanında hu-

kukî mesuliyete dair Sözleşme» de yer almadığı anlaşılan 11 nci maddenin tasdiki hakkında kanun tasarısı tekrar açık oya sunuldu ve tasarının kanunlaşması kabul olundu.

Anayasa Mahkemesi bir yedek üyeliği; Yüksek Hâkimler Kurulu bir asıl üyeliği ve Yüksek Hâkimler Kurulu bir yedek üyeliği için yapılan ilkişer seçim turunda üyelerden

hiçbirisi yeterli çoğunluk oyunu alamadıkları için seçime devam olunacağı bildirildi.

Salonda salt çoğunluğun kalmadığı anlaşıldığından 22 Haziran 1971 Salı günü saat 15,00 te toplanmak üzere Birleşime saat 16,16 da son verildi.

Başkan
Başkanvekili
Mehtmet Ünalı

Kâtip
Sivas
Hüseyin Öztürk

Kâtip
Diyarbakır
Azmi Erdoğan

SORULAR

Sözlü soru

1. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun, bir Fransız gazetecisinin Türkiye'ye çağrılmasına dair sözlü soru önergesi, Başbakanlığa gönderilmiştir. (6/569)

Yazılı soru

1. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mehmet Nuri Ademoğlu'nun, Tufanbeyli Hükümet Tabipliğine dair, yazılı soru önergesi Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığına gönderilmiştir. (7/803)

2. — GELEN KÂĞITLAR

TASARILAR

1. — İstanbul Teknik Üniversitesine bağlı bir teknik okul açılmasına dair 10 . 3 . 1954 tarihli ve 6374 sayılı Kanunun kaldırılmasına ve İstanbul Teknik Üniversitesi kuruluş kadroları hakkındaki 7 . 7 . 1943 tarihli ve 5246 sayılı Kanuna bağlı cetvellere Mühendislik - Mimarlık Fakültesi başlığı altında yeni kadrolar eklenmesine dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni (Millet Meclisi : 1/409; Cumhuriyet Senatosu 1/1237) (Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonlarına) (Müddet : 15 er gün)

2. — Makbule kızı Ferdiye Demiroğlu'na vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni (Millet Meclisi : 1/212; Cumhuriyet Senatosu : 1/1233) (Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarına) (Müddet : 15 er gün)

3. — Osman Salmankurt'a vatani hizmet tertibinden aylık bağlanmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni

(Millet Meclisi : 1/204; Cumhuriyet Senatosu : 1/1239) (Mali ve İktisadi İşler ve Bütçe ve Plân komisyonlarına) (Müddet : 15 er gün)

TEKLİF

4. — 9 . 7 . 1961 tarihli ve 334 sayılı T. C. Anayasasının 56 ncı ve 82 nci maddelerinin değiştirilmesi hakkında kanun teklifinin Millet Meclisince kabul olunan metni (Millet Meclisi 2/534; Cumhuriyet Senatosu 2/331) (Anayasa ve Adalet Komisyonuna)

RAFORLAR

5. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1026) (S. Sayısı : 1584)

6. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1013) (S. Sayısı : 1585)

7. — Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/31; Cum-

huriyet Senatosu 1/1224) (S. Sayısı : 1587)

8. — Harcırah Kanununa ek kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi; 1/198; Cumhuriyet Senatosu 1/1222) (S. Sayısı : 1588)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekili Hayri Mumcuoğlu

KÂTİPLER : Orhan Kürümoğlu (Bitlis), Kudret Bayhan (Niğde)

BAŞKAN — 77 nci Birleşimi açıyorum.

3. — YOKLAMA

BAŞKAN — Yoklama yapılacaktır.

(Yoklama yapıldı)

BAŞKAN — Yoklamadan sonra teşrif eden arkadaşlarımız işaret buyursunlar efendim.

İLYAS KARAÖZ (Muğla) — Sayın Başkanım, iki komisyon faaliyet halinde, yukarıda çalışmaktadır. Orada 25 arkadaşımız bulunduğunu tahmin ediyorum. Zannedirim Başkanlık Divanına da tezkereler gelmiştir.

BAŞKAN — Çoğunluğumuz vardır.

4. — DEMEÇLER VE SÖYLEVLER

1. — Trabzon Üyesi Ali Şakir Ağanoglu'nun, Tekel maddelerine yapılan zamların piyasadaki enflasyonist hareketleri kamçılıyacağına ve bunların ihracatımızı menfi yönde etkileyeceğine dair demeci.

BAŞKAN — İki gündem dışı söz istemi vardır. Birisi; Trabzon Üyesi Sayın Ali Şakir Ağanoglu, diğeri Sayın Muslihittin Yılmaz Mete'nindir.

Muhterem arkadaşlarım, Yüce Genel Kurulun tasviplerine sunacağım. Sayın Ali Şakir Ağanoglu; direniyor musunuz?

ALİ ŞAKİR AĞANOĞLU (Trabzon) — Evet efendim. («Mevzuu ne» sesleri)

BAŞKAN — Mevzuu «Tekel maddelerine yapılan zamlar ve hayat pahalılığı hakkında gündem dışı söz rica ediyorum.»

Sayın Ali Şakir Ağanoglu Beyefendi direnmektedirler. Oylarınıza sunuyorum. Konuşmasını kabul buyuranlar işaret etsinler efendim... Teşekkür ederim. Kabul etmeyenler efendim... Kabul edilmiştir. Buyurun Sayın Ali Şakir Ağanoglu.

ALİ ŞAKİR AĞANOĞLU (Trabzon) — Sayın Başkan, Yüce Senatonun sayın üyeleri; 4 gün önce Hükümet tekel maddelerinin hemen hepsine çeşitli miktarlarda zamlar yaptı. Sayın Gümrük ve Tekel Bakanı bu zamların gerekçesini açıklarken elde edilecek gelir fazlasının bir kısmı ile Burdur ve Bingöl deprem felâket bölgelerinin imar edileceğini ve zamların ortalama % 15 nisbetinde bulunduğunu ifade etmiştir. Tekel maddeleri vasıtalı vergi konularıdır. Yapılan zamlar vergi artırımını mahiyetindedir. Vasıtalı vergilerde yapılmış olan bu ar-

tırmalarla sağlanacak gelir fazlasının deprem felâket bölgelerine tahsis edileceğini söylemek bütçe tekniği bakımından hatalı bir yol olur.

Bizim bütçe sistemimizde belirli gelirlerin belirli masraflara tahsisi şeklinde bir usul yoktur. Bütçenin tekmlil gelirleri bir kül teşkil eder ve gelirlerin tümü devletin masraflarına karşılık olur.

Bütçede İmar ve İskân Bakanlığı giderleri içerisinde «Tabii âfetler fonu» diye bir bölüm vardır. İçinde bulunduğumuz 1971 yılından bugüne kadar iki büyük felâket geçirdik. Burdur ve Bingöl'de meydana gelen depremler çok sayıda can kaybına ve milyonlarca liralık maddi hasara sebeb olmuştur. Felâketzede vatandaşlarımızın yaralarını kısa zamanda sarmak ve zarar gören bölgeleri yeniden imar etmek için bütçede mevcut «Tabii âfetler fonu» na büyük meblâğların ilâve edilmesi zaruridir. Bütçenin tümü içerisinde aktarmalar yapılarak ve ek ödenek verilerek bu ihtiyaçların kısa zamanda karşılanması gerekir.

Diğer taraftan yapılan zamların % 15 nisbetini aşmadığı belirtilmek suretiyle bunların iktisadi bünyemizde tesirlerinin hafif olacağı ifade edilmek istenmiştir.

Sayın senatörler, zaruri ihtiyaç maddeleri üzerinden vasıtali vergi olarak sağlanan gelirler ister istemez geniş vatandaş topluluklarına intikal etmekte ve geçim sıkıntısını artırmaktadır. Durup dururken vatandaşların gelirleri % 15 nisbetinde artmış değildir. Fakat herkesin kullandığı maddeler olarak tekel maddeleri bir günde ve bir kararla % 15 nisbetinde pahalılaşmıştır. Zamların diğer ihtiyaç maddelerine ve hizmetlere sirayet edeceği anlaşılmaktadır. Kömür, akaryakıt maddeleri, elektrik ve nakil vasıtaları tarifelerinin yükseleceğine dair haberler çıkmaktadır.

Bu gidişle piyasada geniş etki yapacağından, tekmlil ihtiyaç maddeleri fiyatlarının daha fazla yükseleceğinden şüphe edilemez. Halen hayat pahalılığı az ve orta gelirli vatandaşlarımızın takatleri üstündedir. Geçim sıkıntısı gün geçtikçe artmaktadır. Bu şartlar altında Devlet memurları maaşlarının artırılmış olması da bu zümrenin geçim şartlarını ıslah etmeye ve biraz daha rahat yaşamalarını sağlamaya yeterli olmamaktadır. Geçim sıkıntısının artma-

sı, işçi ücretlerinin yükseltilmesi isteklerini de haklı hale getirecektir.

İç piyasada fiyat artışları, ihracatımızı engelleyici bir tesir yapmaktadır. Paramızın değerinde yapılan son operasyondan bu yana henüz bir yıl geçmediği halde, ihracatımızın gelişmemesinde, iç piyasada fiyat istikrarının sağlanamaması olmasının başlıca etkisi vardır. Bu bakımdan Hükümetin Devlet bütçesine gelir sağlamak hususunda kolay usul olan vergi zamlarına başvurmak yerine gerçek vergi reformları getirmesini temenni etmekteyiz.

Fiyat artışlarını körükliyen zamlardan kaçınmak gereklidir. Aksi halde ekonomimiz bir fâsit daire içerisinde bunalıp kalmaya mahkûmdur.

Gündem dışı konuşmak fırsatı verdiğiniz için Yüce Heyetinize şükranlarımı sunar, saygılarımı arz ederim. (Alkışlar)

2. — Adana Üyesi Muslihittin Yılmaz Mete'nin; pamuk taban fiyatının yeniden gözden geçirilmesine ve Çukobirlik, Tariş ve Sümerbankın alımlarının erken başlatılmasına dair demeci

BAŞKAN — Sayın Muslihittin Yılmaz Mete de pamuk fiyatları hakkında görüşmek üzere gündem dışı söz verilmesini istemektedir.

Direniyor musunuz beyefendi?

MUSLİHİTTİN YILMAZ METE (Adana)

— Sayın Başkanım, zorla söz verme şu son zamanlarda hastalık halini aldı.

BAŞKAN — Hastalık değil efendim. Hastalık yok. İşler sıhhatle devam ediyor. Direniyor musunuz efendim?

MUSLİHİTTİN YILMAZ METE (Adana)

— Sayın Başkanım, biraz evvel..

BAŞKAN — Biraz evvel Sayın Ali Şakir Ağanoğlu'da Heyeti Umumiye kararı ile söz aldı efendim. Bu itibarla zatiâlinizin Birleşimi açtığımız zaman geldi talebiniz lütfedin Heyeti Umumiyenin oyuna müracaat edeceğim efendim.

MUSLİHİTTİN YILMAZ METE (Adana)

— Müsaade ederseniz şöyle söyleyeyim:

Pamuk fiyatlarının teşkili, aynı zamanda düşmemesi için bugün alınacak tedbirler hakkında konuşmak istiyorum. Onun için arkadaşlarımın oy vereceğini sanıyorum ve direniyorum.

BAŞKAN — Sayın Yılmaz Mete direnmektedirler. Konuşmasını tasvip buyuranlar işaret etsinler efendim... Etmeyenler... Buyurun Sayın Yılmaz Mete..

MUSLİHİTTİN YILMAZ METE (Adana)

— Sayın Başkan, saygı değer arkadaşlarım; 5 - 10 gün evvel pamuk ve buğday ekicileri ile Sayın Başbakanı, Ticaret ve Sanayi Bakanını, Dış Ekonomik İlişkiler Bakanını ve Ziraat Bakanını, - yalnız Başbakan ayrı, diğerlerini toplu olarak - ziyaret ettik ve buğday ekicilerinin, ayrıca pamuk ekicilerinin dertlerini kendilerine arz ettik. İlgililer duyduğuna göre, konuyu bize anlatmanızın sebebi, nedir, diyebilirsiniz.

Muhterem arkadaşlarım, müessese bir âdete göre burada gündem dışı olarak müstacel mevzuların, acele konuların ilgililere duyurulmasını, aynı zamanda milleti temsil eden parlamenterlerin, senatörlerin konu ile ilgilenmelerini sağlamak için, âdetolunduğu veçhile, burada gündem dışı konular sık, sık görüşülür.

Ben de sizlere konuyu arz edebilmek, ilginizi çekebilmek için aynı zamanda Hükümetin de ilgisini daha kuvvetli olarak sağlayabilmek için huzurunuzu işgal etmiş bulunuyorum.

Muhterem arkadaşlarım; teferruata inmiyeceğim. Pamuk taban fiyatının şu veya bu olması, nasıl olması lazım geldiği konusunu arz etmiyeceğim. Yalnız bugüne kadar tasarlanan fiyatların yeniden gözden geçirilmesi ve alınacak gerçek bilgilerle yeniden bir fiyat ilân edilmesi pamuk çiftçisinin, binnetice memleket ekonomisinin yararına olacaktır. İlân edilen fiyatın düşmesine bâzi davranışlar sebeb olmaktadır. Bunlardan birisi; Sümerbank Türkiye'de en büyük iç alıcıdır, Devlet müessesesidir; verdiği fiyat bir nevi kontrol ve müdahale alımıdır, fiyatların aşağı düşmesini sağlar. Ama, senelerden beri görürüz ki; pamuklar

çıkarak, küçük çiftçi pamuğu satıncıya kadar Sümerbank satınalma işlemine başlamaz, küçük çiftçinin elinden çıkıp, tüccara geçtikten sonra, Sümerbank alıma girer. Bu küçük çiftçinin elinden ucuz çıkarmasını ve tüccar nâmı altında ve aynı zamanda büyük çiftçi olan kişilerin büyük kâr etmelerini doğrudan bir hareket olur. Cenupda Çukobirlik, Batıda Tarış Devletin yapacağı yardımıla vatandaştan müdahale alımı yapar. Devlet verdiği paranın bir kısmının ortak olmalarıyla verildiğini görürse, nitelikim geçen sene oldu, 400 milyon lira para verdi, 10 milyon liralık alım yapıldıktan sonra, «madem ki, fiyatlar teessüs etti ve vatandaş da bol miktarda getirip satıyor. Şu halde, piyasa teşekkül etti, bu parayı ben size vermeyeceğim.» diye, parayı geri çekmek suretiyle fiyatların tekrar düşmesine sebeb oldu. Her ilde, her ilçede beş on tüccar pamukları topladıktan sonra, Çukobirlik, Tarış ve Sümerbank alıma girdi.

Muhterem arkadaşlarım; bu konu ile ilgilenmiyen arkadaşlarımın dönen dolabın ne olduğunu bilmediğini şu anda dinlemelerinden anlıyorum, Hiç alâka göstermediğinize göre anlıyorum ki, dönen dolaptan haberiniz yok. Bu yıl da böyle bir dolabın dönmemesi, küçük çiftçinin ezilmemesi ve beş on kişinin zengin edilmemesi için Sümerbankın ve Tarışın depolarını hazırlaması, paralarını önceden temin etmeleri gerekir. Aksi takdirde, geçen yıllardan hiçbir farkı olmaz ve istediği kadar yetkili şahıslar, Bakanlar hüsnüniyetle çırpınsınlar, hiçbir şey elde edemezler.

Teferruata girmeden konuyu bu kadar kısa arz edebildim. Sizleri meşgul ettiğim için başış-lamanızı diler, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Teşekkür ederim. Gündeme geçiyoruz efendim.

5. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Genel Kurulun Çarşamba günleri de toplanmasına dair Başkanlık Divanı kararı,

BAŞKAN — Başkanlık Divanının sunuşları var, arz ediyorum:

Genel Kurula

Meclislerin kesif bir çalışma dönemine girmesi dolayısıyla, gündemde bulunan konuların ve Meclisten gelecek kanun tasarı ve tekliflerinin biran önce intacını sağlamak üzere,

Çarşamba günleri de Genel Kurul toplantısı yapılması Başkanlık Divanımızın 21 . 6 . 1971 tarihli toplantısında uygun görülmüş ve bu hususun Genel Kurula arzı kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun Yüksek tasviplerine arz olunur.

Cumhuriyet Senatosu Başkanı
Tekin Arıburun

BAŞKAN — Genel Kurulumuzun Çarşamba günleride toplanması hususunu Başkanlık Divanı kararına müsteniden oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Çarşamba günleri de toplanması kararlaştırılmıştır, efendim.

2. — 31 Temmuz 1970 tarih ve 1327 sayılı Kanunun 35 nci maddesi ile değiştirilen 14 Temmuz 1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 79 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifinin Cumhuriyet Senatosunca değiştirilen maddelerini görüşmek üzere kurulan Karma Komisyona katılacak üyelere dair Bütçe ve Plân Komisyonu Başkanlığı tezkeresi.

BAŞKAN — Bir sunuş daha var, arz ediyorum efendim.

Yüksek Başkanlığa

ilgi : 17 . 6 . 1971 tarih ve 11118 sayılı yazıları.

31 Temmuz 1971 tarih ve 1327 sayılı Kanunun 35 nci maddesi ile değiştirilen 14 Temmuz 1965 tarih ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 79 ncu maddesine bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi münasebetiyle, Millet Meclisince kabul edilen metin üzerinde, Cumhuriyet Senatosunun yaptığı değişikliği Millet Meclisi Genel Kurulunca benimsememesi üzerine, Anyasanın 92 nci maddesi uyarınca kurulması kararlaştırılan Karma Komisyona, Komisyonumuzdan aşağıda adları yazılı üyeler katılacaktır.

Arz olunur

Bütçe ve Plân Komisyonu Başkanı
Yiğit Köker

Yiğit Köker Ankara (A. P.)

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

Oral Karaoşmanođlu, (Manisa. (A. P.)

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

İbrahim Etem Erdiñ, Kütahya. (A. P.)

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

İsmail Yetiş, Ankara. (A.P.)

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

Ali Şakir Ağanoğlu, Trabzon. (C. H. P.)

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

Nurettin Akyurt, Malatya. (C. H. P.)

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

İbrahim Etem Karakapıcı, Urfa. (C. H. P.)

BAŞKAN — Oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

Bir önerge daha var, arz ediyorum efendim.

Yüksek Başkanlığa

İş kanunu tasarısı Millet Meclisinde kabul edilip, Cumhuriyet Senatosuna gelmiş bulunmaktadır. Havale edilmiş olduğu Tarım, Bayındırlık, Ulaştırma ve İmar İskân, Malî ve İktisadî İşler, Millî Savunma, Sosyal İşler, İçişleri, Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plân komisyonlarından üçer üye alınmak suretiyle kurulacak Geçici Bir Komisyonda görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Çalışma Bakanı

Atilâ Sav

BAŞKAN — Geçici Komisyon kurulması hususunu oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

3. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Mehmet Hazer'in, üniversite ve yüksek okullarda vukubulan boykot, işgal ve diğer hâdiselere dair Senato araştırması istiyen önergesinin geri verilmesine dair önergesi.

BAŞKAN — Bir önerge vardır, okutuyorum.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına
Gündemde bulunan ve üniversiteler hakkında araştırma yapılmasını ihtiva eden önerge-
min geri verilmesini rica ederim.

Saygılar.

Kars

Mehmet Hazer

BAŞKAN — Gereği yapılacaktır, efendim.

6. — SEÇİMLER

A. — Anayasa Mahkemesine bir yedek üye seçimi.

B. — 2) Yüksek Hâkimler Kuruluna bir asıl üye seçimi.

3) Yüksek Hâkimler Kuruluna bir yedek üye seçimi.

BAŞKAN — Çok değerli arkadaşlarım, sıra yüksek yargı organlarının seçimine geldi. Ancak bir hususu Heyet-i Celilenin dikkatlerine arz ederek, karar almak zorundayım.

Filhal, Yüce Genel Kurul 15 kişilik Anayasa

ve Adalet Komisyonunun ve emeklilikle ilgili kanun tasarısını inceliyen Geçici Komisyonunda bulunan 6 sayın üyenin hali faaliyette yukarıda komisyonunda bulunmaları nedeniyle, çoğunluğu sağlamış ve çalışmalarını devam ettirmekte bulunmaktadır. Filhal seçimleri yaparsak, gündemde diğer işlerin çoğunluğun âdemi husulü nedeniyle sekte dar olması muhtemeldir. Bu itibarla, bu gerekçe ile yüksek yargı organlarına seçimin ertelenmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir, efendim.

7. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

1. — 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi 1/450, C. Senatosu 1/1220) (S. Sayısı : 1586) (1)

BAŞKAN — Bir önerge vardır, okutuyorum.

Yüksek Başkanlığa

Gündemin birinci görüşmesi yapılacak işler kısmında bulunan 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının, önemine ve mahiyetine binaen, gündemdeki diğer işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe ve Plân Komisyonu Başkanı
Yiğit Köker

BAŞKAN — Öncelik teklifini oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Sayın Hükümet temsilcisi? Komisyon? Buradalar. Lütfen yerlerini alsınlar.

FARUK KINAYTÜRK (Burdur) — Sayın Başkan, burada Bütçe ve Plân Komisyonu raporunun görüşülmesi teklif ediliyor. Fakat, esas itibarıyla Millî Savunma Komisyonu raporunun görüşülmesi gerekir. Çünkü, konu Millî Savunma Komisyonunu ilgilendirmektedir. Para dolayısıyla Bütçe ve Plân Komisyonunu ilgilendirir.

BAŞKAN — Zatiâliniz kabul buyurursunuz, bir tasarı veya teklif muhtelif komisyonlardan geçmisse, bunlar ilgili komisyonlar tarafından dolduğu maddeleri nedeniyle savunulabilir. Binaenaleyh, Millî Savunma Komisyonu Başkanı veya sözcüsü de hazır bulunabilir, efendim.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ M. FAİK ATAYURT (Uşak) — Müsaade eder misiniz Sayın Başkanım?

BAŞKAN — Efendim, buyurun. Ama daha görüşmeye geçmedik.

(1) 1586 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

BÜTÇE VE PLAN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ M. FAİK ATAYURT (Uşak) — Bir hususu arz edeceğim.

Zatiâlinize muhterem arkadaşımız tarafından bir husus beyan edilmiştir. Bu konu Millî Savunma Komisyonunu alâkadar ettiği cihetle onun raporunun esas alınarak konuşmaların burada ona istinadettirilmesi söylenmektedir. Bu husus Komisyonumuzca da tezekkür edilmiştir. Raporunda kaydı vardır. Gerek Anayasa ve gerekse İçtüzüğe göre, öteden beri takibettiğimiz usule ve teamüllere uygun olarak, en son havale edildiği komisyonun raporu esas alınmak suretiyle müzakereler cereyan etmektedir. Zatiâlinizin de işaret ettiği üzere, geçmiş komisyonların başkan ve sözcülerinin de söz hakları mahfuz kalarak şüphesiz bulunabilirler.

BAŞKAN — Evet.

Tasarımın maddelerle beraber gerekçesinin okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Okunmaması kararlaştırılmıştır, efendim.

Tasarımın tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Sayın Sırrı Atalay, Sayın Rifat Öztürkçine... Başka söz isteyen?.. Yok. Buyurun Sayın Sırrı Atalay.

SIRRI ATALAY (Kars) — Bu kanun tasarısı ile, terfi zaman ve sırası gelmiş albayların generalliğe yükselebilmeleri imkânlarını hazırlayabilmek için kadro verilmektedir. Ancak, yasaların hukukta genellik, objektif olma ve şahsi olmama niteliklerini taşıması iktiza eder. Kişiyeye kadro ve belli bir sayı için kadrolar yasaların bu niteliğini taşımaz. Getirilen yasa da belli sayıda ihtiyaçları karşılamak üzere kadrolar verilecek. Fakat aynı şekilde Danıştaydan karar alacak veya alabilecek olanlara ise, verilemeyecektir. Halbuki, yasalar bu imkânları herkese sağlayabilecek nitelikte olacaktır. Yarın veya üç gün sonra aynı şekilde Danıştaydan karar alacaklar için yeniden yasalar mı getirilecektir? Yeniden yasa sayısını çoğaltıp, aynı şekilde yeniden, aynı hakları iktisabedecek olan generalliğe yükselecek albaylar için, aynı hakları gerçekleştirilebilmek nedeni ile yasanın çıkması zorunlu hale gelecektir. Prensip olarak yasanın yanındayım, aleyhinde değilim. Ama şunu ifade etmek isterim ki, bu yasa niteliğinde ve objektif değildir; umumi değildir, daimi değil-

dir. Belli kişiler için bu hakları taşıyacak ama, Devlet Şûrasından hak alacak, karar alacak aynı nitelikteki kişiler için bu işlemediği gibi, ek geçici maddenin sonunda, bu kanuna dayanarak verilmiş bulunan kadrolar başkalarına tahsis edilme imkânına da sahiptirler. Bu sebeple, bu kadrolar belli Danıştay kararı alınan ve hakları olan, - Nitekim, bunun verilmesi lâzım Danıştay kararının yerine getirilmesi lâzım. Ama, - aynı haklara sahibolacaklara verilmeyeceğine göre, onlar için de yeni yasalar çıkacaktır. Bir yasa mekanizması haline mi getireceğiz biz Parlâmentoyu?.. Yasama organının böyle yasa tedvin etmesi iktiza eder ki, Millî Savunma Bakanlığı Danıştay'dan karar alacak aynı statüye sahip kimselere aynı hakları verebilme imkânına sahibolabilsin. Ümid ederim ki Millî Savunma Bakanı buraya gelecek, diyecek ki «maddeyi değiştirin. Bu imkânı sağlayacak bir hüviyet verilsin.» Nitekim hükümet böyle istemiştir. Sanırım Bakan hükümet tasarısını savunacaktır. Fakat, bu komisyonlarımızda ve Millet Meclisinde değiştirilmiş ve bu hale getirilmiştir. Objektif kanunlar yapmak zorundayız. Yoksa geçici ve bugünü idare eden, ama yarınki şartlara uygun ve o ihtiyaçlara cevap verecek nitelikte olmıyan yasaları yapmamak iktiza eder. Yasa sayısı hergün çoğalmakta, hergün artmakta. Bir başka Danıştay kararı geldiği takdirde bir yeni yasa daha çıkarma zorunluğu olacaktır. Bunun için acaba objektif bir şekil veyahut çözüm yolunu bulmayı Sayın Millî Savunma Bakanı sahik verebilecek midir? (Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Rifat Öztürkçine, buyurunuz efendim.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; tasarının ana hedefi ve mihrağı; bâzı hâkim albay arkadaşlarımızı kadro darlığı nedeniyle terfi edememişler ve bunlara, Danıştaya açmış oldukları dâva sonunda, Danıştayca albaylıktan tuğgeneralliğe terfi edebilme imkânı sağlanmıştır. Şimdi, burada askerî emre bir emir olarak itaadedenler, komuta zinciri içerisinde kalanlar Danıştaya müracaat etmedikleri için mağdur olma cihetine gidiyor. Bu husus orduda her an kumanda zincirinin halkalarını zedeleme imkânı vardır. Demek ki, dâva açan rütbeyi alacak;

omre ve kumandaya itaadeden de rütbe alamıyacak. Aynı vasfı haiz olan, aynı kadroda olan, aynı sınıfta olan albaylardan hâzılarına bu konun ile terfi edebilme imkânları bulunacak, diğerlerine bulunmayacak. O zaman diğerlerinin suçu nedir? Yaptığımız soruşturmaya göre bunlar içerisinde de ancak 3 tane sayın tabip albayımız Danıştaya dâva açmamıştır. Bunların mağduriyetine mâni olabilmek için bendeniz maddeye «Danıştaya dâva açma müddetini geçirmiş bulunan ve aynı nitelikte olan tabip subayların da» maddeye ilâve edilmesi hakkında bir önerge verdim. Eğer önerge iltifatınıza mazhar olursa, kanun o zaman hakikaten bir kanıyan sosyal yarayı tam olarak tedavi etmiş olacaktır. Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Tümü üzerinde başka söz isteyen sayın üye?... Buyurunuz sayın Tuna.

AHMET NUSRET TUNA (Kastamonu) — Muhterem Başkan; muhterem arkadaşlar; müzakere etmekte olduğumuz kanunun esas gerekçesi şu, işin içyüzü şu: Gülhane Askerî Tıp Akademisinde kürsü direktörü olarak 10 profesör mevcuttur. Vaktiyle bu 10 profesörün mesai gördükleri yerler generallik için tahsis edilmiş yerlerdir. Evvelce çıkartmış olduğumuz 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanunu gereğince orduda muayyen nisbette general olmak mümkün. Tutulmuş, Genelkurmay Başkanlığı Askerî Tıp Akademisine 2 generallik tahsis etmiş, diğer bu kürsü profesörleri kıdemli albay rütbesinde kalmış ve bunlara general olma imkânı verilmemiş. Bunlar Devlet Şûrasına müracaat etmişler. Bu 10 kürsü profesöründen 7 si Devlet Şûrasına müracaat etmiş; Danıştayda aldıkları sicillere, gördükleri vazifenin ehemmiyetine göre «general olmaları mümkündür» diye karar vermiş. Bu kararlar Millî Savunma Bakanlığına ibraz olunmuş. General olarak istihdam imkânı bulunamamış. Bunlar tazminat dâvası açmışlar ve tazminat dâvasını da kazanmışlar. Bunun üzerine Millî Savunma Bakanlığı, bu dâva açmış ve kararı kesinleşmiş olan 7 profesör için generallik kadrosunun verilmesini istemektedir.

Şimdi, muhterem arkadaşlarım; benim söz almamın ve huzurunuzda çıkmamın sebebi şu: Bu kürsünün 10 profesörü, yani 10 direktörü var. Yedisi dâva açmış, dâvayı kazanmış. Tazminat

dâvası açmış, tazminat dâvasını kazanmış. Şimdi bunları general yapalım deniyor. Halbuki 3 tane daha profesör var, kürsü direktörüdür. Halihazırda profesör olarak vazife görmektedir. Bunlar askerlikte, böyle dâva açma, üstün takdirinin dışına çıkma, askerliğin icaplarına uygun olmaz v. s. gibi mülâhazalarla dâva açmamışlar. Yahut bunların dâva açıp kesinleşmesinden sonra, onlar hak kazanıp, bunlar geride kaldığı zaman dâva açtıklarında müddetin müruru bakımından da dâvalarına bakılmadığı söylenmekte. Bir rivayette bu. Fakat muhakkak olan bir şey varsa, kürsü direktörü olarak 10 profesör vardır. Bunlardan zamanında dâva açanlar generalliğe hak kazanmışlardır, Millî Savunma Bakanlığı da bu 49 ncu maddede generaller muayyen bir nisbete tabidir. Bu nisbeti nazara aldığımız takdirde ben bunları terfi ettiremiyorum; diyor. Yüksek huzurunuzda geliyor ve buradaki kayıta elinde kesinleşmiş ilâmi olanlar için Genelkurmay Başkanlığı general kadrosu verme hakkını hâzirdir diye bu yetki tanımıştır.

Muhterem arkadaşlar, hakikaten kanunlar umumî olmalıdır. Hakkını takibetmiyeni, Meclis onu hakkından mahrum etmemelidir. Ve buradaki salâhiyet bu kimseler general olsun şeklinde değildir. Buradaki salâhiyet, eğer Millî Savunma Bakanlığı lüzum görürse, Genelkurmay Başkanlığı lüzum görürse terfi ettirebilir kaydını ihtiva etmektedir. Binaenaleyh 7 kadro 10 kadro olduğu zaman, objektif olarak, bir üniversitede profesörlük yapan bu 10 profesöre, liyakatli olanlarının askerî makamlarca tesbit edilmesi suretiyle generallik payesinin verilmesi mevzuu bahistir.

Sözümü hülâsa ediyorum :

Arkadaşlar, mahkemeye dâva açan, kazanan 7 profesörün general olması temin edilsin, zamanında dâva açmayanlar kalsın diyorsanız bu raporu aynen kabul etmek lâzım. Böyle değilse, madem ki bunlar 10 tane kürsü direktörüdür, 7 si dâva açmış kazanmıştır. Diğerleri, bilhassa askerliğin icaplarına daha fazla hürmet ve sadakat göstererek dâva açmamasından dolayı bunları haktan mahrum etmenin isabetli olduğuna kaani değilim. Bu itibarla bu işe mâni olan kayıt, görevli profesörlerden, «Haklarında kesinleşmiş kazai kararlar bulunanlar» tâ-

birini çıkardığımız zaman, «Elinde kazai karar bulunanlar» tâbirini çıkarttığımız zaman hali hazırda profesörler için 10 kadro veriliyor demektir. Bunun içerisinde liyakatli olanları yine Genelkurmay Başkanlığı seçsin, tesbit etsin diye kayıt var. Netice itibariyle 10 kadro mu vereceğiz?.. 7 kadro mu vereceğiz?.. Bu 10 kişiden geriye kalan 3 kişi liyakatsizliğinden dolayı kıyıda kalan, geride kalan kişi değil; askerî icaplara uyup, üslerinin takdirlerini kabul eden, dâva yoluna başvurmayan kimselerdir. Ben şahsen bu mevzuda maddelere geçildiği zaman bir takrir veriyorum. Bu metnin içerisinde, «Haklarında kesinleşmiş kazai kararı bulunanlar» tâbiri çıkarıldığı zaman, hepsine şâmil olmak üzere kadro verilmesi mümkündür. Ve bu zamanda Genelkurmay Başkanlığı liyakatli olanları tesbit edecektir, terfi ettirecektir. Bu şekli ile umuma hitabetmez vaziyette kalan ve burada liyakatle hizmet gören ve hakikaten aldıkları sicillerle liyakatlerini isbat etmiş olan geride kalmış 3 profesörümüze daha imkân sağlamış olacağız. 1 nci madde geldiği zaman takdim edeceğim önergeye iltifat buyurmanızı rica ediyorum. Teşekkürler ederim efendim.

BAŞKAN — Sayın Bakan, bir sayın üye daha söz istemiştir. Ondan sonra lütfedin.

Sayın Fahri Korutürk buyurunuz efendim.

FAHRİ KARUTÜRK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, Sayın Senatörler; Gülhane Askerî Tıp Akademisinin bazı profesörlerini terfi ettirmek üzere Genelkurmay Başkanlığına yetki veren kanun tasarısı üzerinde görüşüyoruz. Bu kanunun Millet Meclisinde görüşülmesi esnasında da bulundum. Filhakika Gülhane, tarihi itibariyle, yurt içinde ve yurt dışında büyük bir şöhret yapmış müessesemizdir. Buradan yetişenlerle ve bu müessesede çalışanlarla iftihar ederiz.

Anlaşıyor ki, ehliyetleri ve liyakatleri askerî şekilde de tesbit edilmiş olanlara, kadrosuzluk dolayısıyla terfi etmek imkânı bulunmayanlara bu kanunla Genelkurmay Başkanlığı ayriyeten terfi ettirmek imkânını elde etmiş olacaktır.

Ben bu meseleye bir diğer açıdan bakmak istiyorum. Askerî üniforma taşıyanlara behemahal rütbeleri mukabilinde omuzlarına bir yıldız koymak; her zaman kendilerine yan ödenekler

vermek ve bir unvan vermekten daima üstün oluyor.

Bu itibarla askerliğin yan ödemelerle ve profesör, ordinaryus profesör ve de tıbbî bir tarafa bırakalım, teknik elemanları alalım; teknik elemanlarımızda mühendis, yüksek mühendis, doktor mühendis unvanları ile tatmin edilmiş olmuyorlar. Asker üniformasını taşıyan insan muhakkak omuzunda bir yıldız ilâveten taşımak istiyor. Bu itibarla idare daima müşkül bir durumda kalmıştır. Hukukçu, mühendis ve doktor bir taraftan askerî üniforma taşıdığı için amiral ve general olmak iddiasındadır. Fakat diğer taraftan haricte, özel sektörde çalışan emsaline kıyasla eşit bir refaha kavuşamadığı için yan ödemeden istifade etmektedir. Bu itibarla öteden beri idare bu iş hususunda daima müşkülâta mâruz kalmıştır. Bir zamanlar muharip ve yardımcı muharip diyerekten doktoru, mühendisi ve hukukçuyu cephe ve harb edenlerle ayırarak bir kısmına rütbe ve unvan vermek ve bir kısmına da yan ödemeler vermek suretiyle bir muvazene üzerinde yürünmüştür. Fakat modern harplerde cephe ile cephe gerisi tamamen birleştiği için muharip ve gayrimuharip şeklinde üniforma taşıyanları ayırmak adaletsizlik olduğundan ve moralman da menfi tesir ettiğinden bu sistem terkedilmiştir ve kendileri de aynı surette, yani kendileri demekten maksadım, doktorlarımız, mühendislerimiz ve hukukçularımız da general ve amiral rütbelerine çıkmışlardır. Fakat idarenin daima bu müşkülâtı devam edip gitmiştir.

Şimdi, bir taraftan bütçe ile bu yan ödemelerde kendilerini tatmin etme hususunda kayıtlı bulunan idare, diğer taraftan Silâhlı Kuvvetlerde general ve amiral miktarının da kayıtlı olması ile bağlı bulunmaktadır. Bu generaller ve amiraller Doğu'da, Orta - Doğuda ve Batı'da 2 - 3 subaya bir general veyahut ta 150 subaya bir general, bir amiral, veyahut da 100 subaya bir general, bir amiral olmak üzere sınırlandırılmıştır. Zaten idare ya buna veyahut ta bütçe kısmına tabi kalmak mecburiyetindedir. Bu bakımdan zannediyorum ki, bu profesörlere istisnai bir muamele yapılarak, şimdi 926 sayılı Kanun müzakere ediliyor, bunda da göreceğiz, Türkiye'de şayanı memnuniyettir % 1 esasına gitmektedir. Bizde on sene evvel ihtilâlde azalmış olan amiral ve ge-

neral miktarı on sene zarfında tekrar % 1,5 a çıkmış bulunmaktadır. Bunu düzeltmek ihtiyacı belirmiştir. İdare bunu düzeltcektir. Burada anlaşılıyor ki, kendileri dâva açmış ve müstesna haklar mahiyetinde iddia etmiş olan profesörleri general ve amiralliğe terfi ettirmek cihetine gitmektedir. Diğerleri için bu % 1 esası cari kalacaktır. Ya muharip sınıf gibi kendileri de bu nisbete, bu sınır içerisine girmeye razı olacaklardır veyahut da tamamen yan ödemelerden vazgeçeceklerdir. Filhakika, şimdi yan ödemelerden vazgeçebiliriz diyerekten bir söz verilebilir. Fakat, işitiyoruz ki, teknik personel mahrumiyet ödemeleri, risk tazminatı gibi yine sağdan ve soldan haklı olarak özel sektörde kendilerine eşit olmayan şekilde müreffeh yaşayan müteahhıs emsali ile aynı refaha kavuşmak arzusundadırlar. Bu itibarla, ben idarenin bu hususta vereceği kararda çok etraflı düşünmesi ve şimdiye kadar geçmiş olan tecrübelerden ders alması noktai nazarındayım. Bunu bir müşahade olarak arz etmek istedim.

Mâruzatım bundan ibarettir.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim. Millî Savunma Sayın Bakanı Ferid Melen.

MILLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; huzuruza gelen bu tasarı bir infaz kanunu tasarısıdır. Danıştayca sicil alıp da kadrosuzluk sebebiyle terfi ettirilememiş olan 7 doktor profesör albayın terfi haklarını tanımıştır. Uzun zaman kadro bulunmaması sebebiyle bu karar infaz edilememiştir ve bunlar Danıştaya müracaat ederek tazminat almışlardır. Her sene 50 şer bin lira ve kadro bulunmadığı için mütemadiyen bu tazminatı almaya devam edecekler, tabii. Bu sebeple bu kararları infaz zarureti hâsıl olmuş, kadro da mevcudolmadığı için bu tasarı getirilmiştir.

Bilindiği gibi, Askerî Personel Kanununa göre general sayısı subay mevcudunun % 1,5 ile takyidedilmiştir. % 1,5 u aşamaz ve şimdi Mecliste bulunan bir kanunda da bu % 1 indirilmektedir. Ayrıca yardımcı sınıfların mevcudu da 1/6 yı aşamaz. Binaenaleyh, kadrolarla oynamak, genişletmek mümkün değildir. Bu yüzden bir istisna olmak üzere munhasıran bir ilâmı infaz edebilmek üzere ve şahsa mahsus,

yani bunların şahsına mahsus olmak üzere bir kanun tasarısı hazırlanıp Meclise sunulmuştur.

Şimdi, arkadaşlar derler ki; canım 7 kişi için böyle bir kanun getirildiğine göre, dâva açmamış 3 kürsü profesörü daha var ve onlar için de üç tane kadro alalım, bu suretle onları da tatmin edelim, adalet bunu gerektirir.

Tabii insanın akline evvelâ o gelir. Adalet duygusu ile hareket ettiğimiz takdirde bu teklif hiç şüphesiz yerindedir, mantukidir. Ama, adalet duygusu yanında askerî icaplar da vardır, hizmetin icapları da vardır. Binaenaleyh, onu da düşünmek lâzımdır. Şimdi, bir defa dâva açmamış oldukları söyleniyor, yanlış. Dâva açmışlardır, bu geri kalan 3 profesör de dâva açmıştır. Bir tanesi 1969 da, diğerleri 1970 yılında dâva açmışlardır ve dâvaları derdesti rüyettir, devam etmektedir. Binaenaleyh dâva açmışlardır.

Bu dâva ya müspet neticelenecektir, ya menfi. Bir defa dâvanın onların lehine neticeleneceğini peşinen kabul etmeye imkân yoktur. Behemehal Danıştay bunu da kabul edecektir kanaatinde, görüşünde değiliz biz. Çünkü, aslında bundan evvelki kararlarında da Danıştay bir miktar kanunu zorlamıştır. Zannediyorum Danıştayın, bir hayli biriken misaller karşısında, bu hususta yeni bir görüşe sahibolacağını sanıyorum. Çünkü terfi edebilmek için, bir kimse için terfi hak kazanabilmesi için sadece sicil alması kâfi değildir, kadro da bulunması lâzımdır. Kadro bulunmaması sebebiyle terfi etmemişlerdir. Binaenaleyh, kadro bulunmaması sebebiyle terfi edemiyenleri Danıştay kararı ile terfi ettirmeye imkân yoktur.

Muharip sınıflarda şöyle cereyan ediyor muhterem arkadaşlar. Muharip sınıflarda sicil aldığı halde kadro bulunmazsa emekliye ayırırlar. Muharip sınıfta bir albay sicil alır, fakat kadro bulunmazsa emekliye ayırır. Bir yarbay sicil alır albaylık için, kadro bulunmazsa emekliye ayırır. Burada emeklilik muamelesi başka sebeplerle cereyan edebilir. Bir üniversite muhtariyeti mahiyetindedir, muhtariyetleri mevcuttur. Emeklilik muamelesini bunların profesörler kurulu yapmaktadır. Binaenaleyh, bir mecburiyet de koymamıştır kanun bunlar için. Bunlar oldukları gibi rütbelerinde devam

edegelmislerdir ve bu sebeple emekliye ayrılmamışlardır. Halbuki diğer sınıflarda emekliye ayırılırlar.

Muhterem arkadaşlar, bu durumda kanunu genişlettigimiz takdirde bir defa mahiyeti değişir, bir infaz kanunu olmaktan çıkar, bir kadro genişletilmesi kanunu mahiyetini alır, ki bunu sadece bir sınıfa tanımak hakkı olmaz. Eğer işi hak ve muadelet bakımından ele alırsak, neden yalnız doktorlara? Kadrosuzluk sebebiyle her sene terfi edemiyen yüzlerce, hattâ binlerce subay vardır. O vakit bunlar için de kadro genişletip, muadelet eğer gerektiriyorsa bunları da terfi ettirmek lazım. Binaenaleyh, işi bu zaviyeden alırsak bir başka adaletsizliğe sebep oluruz.

İkincisi; Danıştay henüz karar vermemiş, Teşrii Meclis karar alıyor, bunlara yer hazırlıyor, siz Danıştaydan karar alır gelerseniz, sizin terfinizi ben hazırladım, diyor. Bu Danıştay karar vermeye bir nevi teşviktir, hattâ zorlamadır. Bunu bir Meclis yapmamalı ve yapmaz sayıyorum.

Efendim bunlar karar alırlarsa ne olacak?. Karar alırlarsa şu olur : Karar alırlarsa eğer kadromuz mevcut ise o andaki mevcudolabilir. Hem emekliye ayrılan var, istifa edenler vesaire. O vakit boş kadrodan bunlar terfi ederler. Kanun çıkarmaya veya kadro genişletilmesine ihtiyaç yoktur. Eğer kadro mevcudolmazsa, bu ilâmı da infaz mecburiyetinde kalırsa idare, o vakit yine böyle bir kanun getirme durumuna girer, ama mahiyetini bozmayız. Yani bu kanunu bir kadro genişletilmesi mahiyetinde bir kanun haline sokmamızı rica ediyorum. O vakit, dediğim gibi, bu bütün sınıflar için bir hak doğurur. Sadece 3 tane tabip için değil, bütün sınıflar için bir hak doğurur. Meclis bu yola gitmemeli ve kapıyı açmamalıdır.

Muhterem arkadaşlar, bu nokta üzerinde ısrarla duruyorum ve arz ettiğim gibi bu ordu disiplini ile, ordunun kuruluşu ile yakından ilgili bir konudur. Bu sebeple Yüksek Heyetinizden bir infaz kanunu mahiyetinde telâkki edilerek, bu kanunun daha da genişletilmemesini ve bilhassa rica ediyorum. Aksi halde, bunun altından kalkamayız ve o vakit bu kanunu Etilâmet geri isteme durumunda kalabilir ve bunların da hakkı bu arada ziyan olabilir.

Takdir sizindir. Saygılarımla.

SALİH TÜRKMEN (Ağrı) — Sayın Başkan, bir sorum var.

BAŞKAN — Buyurun.

SALİH TÜRKMEN (Ağrı) — Efendim, Danıştaydan aldığı karar general rütbesine hak kazandığı tarihten itibaren yürürse iki defa menfaat sağlanmış olmayacak mıdır?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Devamla) — Tazminat sanıyorum ki, muayyen bir devre için verilmiştir. Binaenaleyh, bundan sonra yeniden tazminat bu kanun çıkarsa verilmiyeceğine göre, bir çifte menfaat sağlanmış olmuyor.

SALİH TÜRKMEN (Ağrı) — Rütbe hakkında, yani hak kazandığı zamandan işlerse.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Devamla) — Arkadaşlarımız hak doğmaz diyorlar, işaret ediyorlar.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Benim de bir sorum var Sayın Başkanım.

BAŞKAN — Buyurun,

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Sayın Bakanımız buyurdular ki, eğer Danıştay bunların terfiini uygun mütalâa ederse, ayrıca bu üç kişi için de bir özel kanun getirilebilir mealinde bir konuşma yaptılar. Şimdi her partinin Anayasa değişikliği üzerinde yaptığı çalışmalarda, Danıştayın idarenin almış olduğu kararlar üzerinde değiştirme hakkının ortadan kaldırılacağına göre...

SALİH TÜRKMEN (Ağrı) — Öyle bir şey yok.

BAŞKAN — Lütfen efendim,

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (Devamla) — O zaman bu dâvayı açmış olanların dâvaları otomatikman sükût ettiğinden aynı emsalde olan albay terfi edemiyecektir. Geride kalan zaten üç kişidir. Umuma teşmil yok, sonra Genelkurmay Başkanına salâhiyet veriyor. Yani o zaman Danıştaya dâva açıp da, dâvaları sonuca ermiyenlerin hukukî durumu ne olacaktır?

BAŞKAN — Sayın Öztürkçine, daha teklif karakterini de almayan bir şey için.. Evet Sayın Bakanın takdirine bağlı.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Devamla) — Evet, arz edeyim efendim. Bir defa dâva açan üç kişiden ibaret değil. Sadece tabipler arasında - Elimde bir liste var. -

18 kişidir. Üç kişi... Siz kürsü profesörlerini kastediyorsunuz, onlardan ibaret değil. Daha başka 18 kişi albay tabip dâva açmıştır; bir.

Arz ettiğim gibi, dâvayı kazandıkları takdirde bir imkân var, o da boş kadro varsa... Çünkü, boş kadro her sene değişilir. Tıkanmış değil kadrolar. Emekliye ayrılanlar olur, şu olur, bu olur. Binaenaleyh boşalır kadrolar. Boş kadro varsa, hakkıdır, oraya terfi edecektir. Boş kadro yoksa, o vakit arz ettiğim gibi tazminat yolu var ve yeni bir kanun getirme yolu var. Eğer Anayasa değişir, Danıştaydan bu yetki alınır o vakit bu yetki bir başka mahkemeye verilecektir, Danıştayın yerine o bakacaktır. Mesele değişmez. Hakkın iptali diye bir şey yok. Yani dâva açmalarını men edecek bir Anayasa değişikliği hiç şüphesiz düşünülmüyor. Sadece bir merci değişikliği olabilir. Bu kadar.

BAŞKAN — Başka soru sormak isteyen? Yok.

Sayın Muslihittin Yılmaz Mete buyurunuz.

MUSLİHİTTİN YILMAZ METE (Adana)

— Sayın Başkan, saygı değer arkadaşlarım; Sayın Millî Savunma Bakanımız, «kadro bulunmadığı zaman muharip sınıflar emekliye sevk edilir» dediler. Doğru. Bizim burada bahsettiğimiz kimseler, profesör olan kimseler. Yani, en yüksek mevkie gelmiş insan. Bu adam binbaşı da olsa, albay da olsa, yarbay da olsa, general de olsa mevkiin en yükseğine gelmiş, kadrosunu bulmuş, yalnız askerî rütbe verilmiyor bunlara. Bunu arz edeyim. Bunlar, Danıştay mevzuu. Halen, bahsettiler, ben bilmiyorum, Danıştay dâvası varmış birkaçının. Onun için bahsetmek istemezdim ama, niçin terfi ettirilmeyişinden bahsedince şu noktaya işaret etmek zorunluluğunu duydum. Bunlar, «muharip olmıyan sınıflar, kıta hizmeti yapmadıkları için terfi ettirilemez.» maddesine, hükmüne binaen terfi ettirilmemişlerdir.

Muhterem arkadaşlarım...

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK KINAYTÜRK (Burdur) — Değil.

MUSLİHİTTİN YILMAZ METE (Devamla)

— Evet efendim, evet. Hattâ örneği de vardır. Mevki Hastanesi kıta sayılmıştır, sizin tanıdığınız bir kıymetli doktorumuz oraya verilmiştir, ordan general olmuştur. Akademide profesör olan bir zat... Akademide olamazsın diye

oraya verilmiştir. Yani Ankara'daki bir hastane Mevki Hastanesi ismini aldığı için, oraya baştabip olan bir profesör terfi ettirilebiliyor, Ankara'da Askerî Tıp Teşkilâtının en yüksek mercii olan, en yüksek mevki olan Gülhane Askerî Tıp Akademisindeki bir profesör terfi ettirilemiyor. Bu yanlışlığı veya bu haksızlığı düzeltmenin ordu disipliniyle hiçbir ilişkisi yoktur, muhterem arkadaşlarım. Bir haksızlığın düzeltilmesi disipline tesir etmez. Bilâkis disiplini kuvvetlendirir. Bunu bir kere böyle bilelim.

Gülhane Askerî Tıp Akademisinde profesörlüğe yükselmiş bu zat. Profesörlerin çoğu general orada. Bu zat profesörlüğe yükselmiş. Şimdi biz buna sen profesör olur musun, olamazsın denmiş diye böyle bir yol tutulmuş ve general olamamış. Şu halde Danıştaya gitmiş emsali karar almış. Üç tanesi demiş ki; «Yok bizi terfi ettirmediler, her halde gelecek sene ettirirler.» Yani general olmak üzere büyük bir şey değil. Ben mevkiime geldim, zaten profesörüm. General olsam da burada profesörüm, olmasam da bu mevkiideyim. Öyle ise bu sene dâva açmıyayım.» diyen üç tane şahsın mağdur edilmesi için...

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELLER (Van) — Onlar da açmışlar.

MUSLİHİTTİN YILMAZMETE (Devamla) — Yani bunlar zamanında açmamışlar. Onlar da vaktiyle ötekilerle beraber açsalar, belki aynı kararı alacaklardı. «Belki» diyorum daima. Mutlaka kazanacaklar veya kazanmayacaklar diye bir iddiam yok. Ama, onlarla birlikte dâva açmamış, bir - iki sene sonraya bırakmış ise, bu zatların mağdur edilmesi için kâfi sebebi Sayın Bakan ileri sürmediler.

Bendeniz de bu hususta benzer bir teklif yaptım. Kıymetli arkadaşlarımın ötekilerden hiçbir farkı olmıyan, ilmî yetenek bakımından hiçbir farkları olmıyan, mevki itibariyle profesör olmuş olan fakat, generallik rütbesi verilmeyen üç şahsın da muhterem Bakana biraz evvel ben şifahi olarak sormuştum, «Acaba, Danıştaydan karar aldıkları takdirde bunların da terfi için bir hüküm konabilir mi?» diye. «Olamaz» demişlerdi. Buradan da aynı şekilde ifade ettiler. Onun üzerine biz de ek geçici maddedeki «ahırlarsa bunları da general olsun» demedik,

ya kadro tahsisini... Uzatmıyorum ben, önergem de var, belki de okunacaktır. Kadro tahsisini Genelkurmay Başkanlığına bıraktık. Yoksa, bunlar karar alırlarsa terfi etsinler, general olsunlar, almazlarsa olmasınlar demiyoruz. Diyoruz ki, Askerî Tıp Akademisinde görevli profesörlerin generalliğe yükselmeleri 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49 ncu maddesinde yazılı kadro miktar, oran ve kontenjanlar dışında tuğgenerallik kadroları tahsis etmeye Genelkurmay Başkanı yetkilidir. Genelkurmay Başkanı bu kadrouya bunlar için de tesis etmiş olacaktır. Netice bunlar Danıştaydan karar alamazlarsa elinde iki - üç tane kadro olur. Başka layık olan kimseyi terfi ettirmiş olur. Yoksa, kadro alındı, generallik kadrosu tahsis edildi. «Öyle ise mutlaka bir adamı general yapalım diye bir zorlama yok.

Benim mâruzatım bu yönden. Sayın Bakanım verdiği izahat üzerine oldu. Her halde takdirimize iltifat buyurmanızı bekler, saygılarımı sunarım.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Tuna.

AHMET NUSRET TUNA (Kastamonu) — Muhterem arkadaşlar; Sayın Millî Savunma Bakanımızın izahlarından sonra ikinci bir defa söz almaya mecbur kaldım. Şunu ifade edeyim ki, Sayın Millî Savunma Bakanımız bizim teklifimizin reddi sâdedinde «askerî icapların nazara alınmasını» buyurdular.

Muhterem arkadaşlar, eğer şu kanun teklifi bu zevatın doğrudan doğruya general olmasını temin etseydi, biz bu görüşün karşısında olurduk. Ne yapıyor bu? Terfi etme imkânını Genelkurmay Başkanının takdirine bırakıyor. Yani elinde ne cins ilâm olursa olsun eğer o zat general olma sıfatını ve vasfını haiz değilse, Genelkurmay Başkanı kadro vermiyecektir. Bu itibarla metinde askerî icaplar kemalî ile yerine getirilmektedir, nazara alınmaktadır.

Bunu lûtfen kendileri de kabul buyursunlar. Kendileri zamanında gelmiş, derecattan geçmiş buraya gelmiş bir kanun değil. Bugün karşılaştılar ve şunun bünyesinde bir adaletsizlik olduğunu lûtfen kabul buyursunlar. 10 profesör var, liyakatle çalışıyor, dâva açılmış, ne zaman açılmış 1971 yılında. Niye iki yıl önce açanlar dâvayı kazanmış bu son yılda?... Her 30 Ağustosta elden geçme imkânları var, bu-

nun için dâva açmışlar. Şimdi ben burada metinden «Haklarında kesinleşmiş kazai kararı bulunanlar...» tâbirinin çıkmasını istiyorum. Niye istiyorum? Arkadaşlar, bu zamana kadar evvel ve âhir müdafaa ettiğimiz mevzu, idare, tasarruflarında bir takdir hakkını haizdir. Devlet Şûrası kanun ve nizama aykırı olduğundan dolayı bir kararı bozabilir. Fakat bu karar mutlak surette idareyi icbar etmez. İdare o kararın sıfatı bakımından, vasfı bakımından yerine getirilip getirilmemesini takdir eder. Nitekim, elinde alınmış bir hayli kararı olan generaller vardır, Genelkurmay Başkanlığı bunları general yapmamaktadır. Ve çok isabetli yapmaktadır. Tasminat öder fakat, onu oraya getirmez. Buradaki ne oluyor? Kaza kuvveti, yani Danıştay doğrudan doğruya Millî Müdafaa Vekâletinin yerine kaim olup, generalliğe terfi ettirme imkânını bağışlıyor. Elinde kazai kararları kaydı Devlet Şûrası kararı dolayısıyla, bu zevatın general olmasına imkân veriyor. Biz ne diyoruz? Diyoruz ki, bu kadro 7 dir. Aradaki fark üç tanedir. Bu üç profesör, liyakatî müsellemler kimselerdir. Bütün mesailerini boyunca, bütün hizmetleri boyunca takdir görmüş, profesörlük payesine ulaşmış ve ilâveten kürsü direktörü olmuş kimselerdir. Maiyetinde profesörler çalıştıran bir makamda bulunuyorlar. Diyoruz ki, askerî icaplara gayet uygun olan, elinde kazai kararı olsun veya olmasına Genelkurmay Başkanlığı, eğer bu zevatın liyakatinden eminse, generalliğe terfi için şartları haiz ise, 49 ncu maddedeki kayıtlara bağlı olmasın, bunları terfi ettirebilsin; demek suretiyle Genelkurmay Başkanlığının askerî icaplara uymasını da temin ediyoruz.

Muhterem arkadaşlar, hakikaten bu kanunun sevkinde bizi muazzebeden, bu zevatı biz tanımıyoruz. Fakat, bizi muazzebeden bir değişiklik yapılmıştır, Millet Meclisinde yapılmıştır. Hükümetten gelen teklif böyle değil. Hükümetten gelen teklif gayet güzel. Elinde kesinleşmiş karardan bahsetmiyor. Millet Meclisinin komisyonunda elinde kesinleşmiş kararı olanlara inhisar ettirilmiştir.

Netice itibariyle, kürsü direktörlüğü payesine ulaştırılmış, bu üç profesörümüz terfi lâ-yıkça, aldığı siciller müsaitse, emsâlinde daha önsafta ise bunlara da terfi etme imkânı veril-

sin. Bunu kim takdir etsin? Meclis değil. Genelkurmay Başkanı takdir etsin.

Muhterem arkadaşlarım, istenen üç kadrodur ve hakikaten liyakatı müsellemler olan kimselerdir. Burada her hangi bir makamı şu kararımızla bağlama yoktur. Kadro verilecektir, Genelkurmay Başkanlığı liyakatı olanları terfi ettirecektir. Tutacaktır; kadro vardır fakat, diğerlerine eğer liyakatı yoksa o kürsü direktörlüğü payesine haksız olarak ulaşmışsa onu terfi ettirmeyecektir. Serapa yetkili kendine bırakıyoruz. Bu itibarla vereceğimiz takririn ilk Hükümetten gelen şekline uygun olarak kabul edilmesini rica ediyorum.

BAŞKAN — Buyurun Sayın Melen, Millî Savunma Bakanı.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlar; eksik izah ettiğim anlaşılıyor. Maksadımı anlatamamışım.

Bu defa tekrar arz edeyim. Bu kanun bir kadro genişletilmesi kanunu değildir ve olmamalıdır. Çünkü, bunu yaparsak hakikaten Askerî Personel Kanununda kabul edilen esasta, prensiplerde hata edilmiş olduğunu kabul ederiz, ki böyle bir iddiada değiliz. Askerî Personel Kanunu generaller için nisbetler tesbit etmiş, subay mevcudunun % 1,5 u demiş. Yardımcı sınıflar için bunun 1/6 demiş. Binaenaleyh ayrı bir kanunla yardımcı sınıflarda general sayısını tesbit etmek demek, bu nisbeti değiştirmek demektir. Eğer buna ihtiyaç olsaydı, zaten Askerî Personel Kanununda bunu teklif eder ve getirirdik. Nitekim, bir müddet sonra -Meclistedir- huzurunuza gelecek. Eğer böyle bir ihtiyaç varsa, onu Askerî Personel Kanununda yaparsınız, teklif edersiniz. Aslında bunun yeri orası.

Efendim, Gülhane için bu nisbet dâhilinde kalmaya imkân yoktur, bu kadro ile tatmin etmeye imkân yoktur, genişletin, 1/6 değil, 1/5 olsun, 1/4 olsun denebilir. Bu ayrı bir problem. Veyahut Sayın Amiralimin söylediği gibi, bir başka rejim tatbik edilir bunlara. Yan ödeme v. s. ile. Behemehal generallik rütbesi verme şartı olmayabilir. Bu başka bir problem.

Şimdi, biz onu düzeltmiyoruz, onda düzeltme yapmıyoruz. Biz, infaz kanunu getiri-

yoruz. Bu infaz kanununun mahiyetini değiştirirseniz, dediğim gibi bir tevsi kanunu mahiyetine sokarsanız, o vakit arz ettiğim gibi, öteki prensibi zedelemiş olursunuz. Bâzı meselelerde, hiç şüphesiz, adalet duyguları, merhamet duyguları, insanları tahrik eden başlıca âmillerdendir. Ama, onun yanında bilhassa ordu gibi üzerinde titrediğimiz bir müessese de, onun kuruluşuna esas olan prensipleri de göz önünde bulundurmamak lâzım. Hattâ bunların ötesinde değer vermek lâzımdır. Bu prensipleri bozmamak, bu prensipleri zedelememek lâzımdır. Şimdi, bir yan şey ile, mevcut birkaç profesöre, işi takibettiler diye yeni kadrolar vermek suretiyle bunu zedelerseniz, hakikaten adalet duygusu yerine gelmiş olur, belki adalet duygusu ile hareket etmiş oluruz. Ama üzerinde titrediğimiz bir başka prensibin zedeleneğine yol açmış oluruz. Ne olur bilir misiniz? Biraz evvel arz ettim, eğer bu prensibi bozacaksak, neden yalnız tabip, başka sınıflar değil? Başka sınıflar da var bu durumda. Aynı sebeple terfi edemiyor, kadrosu yok, genç yaşta emekliye ayrılıyor. 49 yaşında emekliye ayrılıyor, 50 yaşında emekliye ayrılıyor, 30 yaşında emekliye ayrılıyor. İnsanlar genç yaşta emekli oluyor. Neden? İşte, ordunun bir mahrutu vardır, v. s. dir. Onu muhafaza etmek lâzımdır. Orduyu sağlam bir ordu halinde yürütmek için, bu prensipleri zedelememek lâzım. Adalet duygusu ile yazık canım, bu adamı 39 yaşında emekliye ayırıyorsunuz deyip, bunlara bol kadro vermeyi düşünmezsiniz elbette. Burada da öyledir.

Binaenaleyh, askerî icaplar derken bunları düşünüyorum. Arz ettiğim gibi bir defa zedelerseniz hakikaten başkaları hak kazanır. Şimdi üç tabip için kadro istiyorsunuz. E.. dâva açmış 18 kişi daha var. Onlar için niye istemiyoruz? Onun dışında başka sınıflar da var. Muhterem arkadaşlar, bu sebeple diyorum, bu kanunu getirildiği şekilde, bir infaz kanunu olarak, bir Devlet Şûrası kararının, hükmünün yerine getirilmesi kanunu olarak, o hudut içinde mütalâa edersek kendi kendimize prensipler içinde kalırız. Bu hududu aştık mı, iki veya üç kişiyi adalet duygularımızın tesiri ile korumak için, o vakit mahiyeti değişir, bu yol açılır, başka talepler haklı olarak açılır ve em-

sal olur. Bu emsali yaratmamanız için bu israrı gösteriyorum.

Kaldı ki, bu kimseler ister Danıştaydan karar alsınlar, ister almasınlar, terfi ettirilmiyecekler diye bir iddiamız yok. Boş kadro olursa yarın, Danıştaydan karar almasalar dahi sicil almışlarsa, Askeri Şûra bunların general olmasını kabul etmişse Genelkurmay bu teklifi yapıyorsa ki, çünkü general olmak için bâzi şartlar lâzımdır: Sicil alacak, kadro müsaidolacak, Askeri Şûra karar vermiş olacak, Genelkurmay teklif etmiş olacak. Ondan sonra general olabilir bir kimse. Diğer sınıf (subayları) durumunda değil. Sadece sicil alması ve yahut kadro bulunması da yetmez. Başka şartlar daha koymuştur kanun. Eğer kadro müsait olursa ve bunlarda yerine gelirse elbetteki Devlet Şûrasından karar almasa dahi bu terfi olacaktır. Ama, alamadığı takdirde arz ettim, nihayet bunlar için bir kanun getirmeyi düşünen Hükümet, çünkü bizce Danıştay kararlarının, kazai mercilerce verilen kararların infaz edilmesi esastır. Binaenaleyh, bunu getiren Hükümet aynı zaruret hasıl olursa bir kanun da onlar için getirebilir. Ama, şimdiden nasıl olsa gelecekti diye kabul ederseniz, işin mahiyeti değişir. Bir defa Danıştay'ı da karar vermeye bir nevi teşvik etmiş olursunuz, hatâ zorlamış olursunuz.

Bu sebeple bu yolun açılmamasını bilhassa Yüce Heyetten istirham ederim.

Teşekkür ederim.

SALİM HAZERDAĞLI (Elâzığ) — Bir sorum var.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

SALİM HAZERDAĞLI (Elâzığ) — Efendim, Sayın Bakan bundan evvelki konuşmasında eğer bu üç profesör karar alıp getirirlerse, kadro varsa ve bu kadrolarda... Zabıtlara geçmiş olması bakımından çok önemli, eğer bunlar işten ayrılır, emekliye ayrılır, yahut ölürlerse bu kadrolar kendiliğinden kalkar, diyor. Sayın Bakan bundan evvelki konuşmalarında bundan bahsettiler. Bu zabıtlara geçmesi bakımından önemlidir.

BAŞKAN — Buyrunuz efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Devamla) — Öyle bir mâna çıkmışsa tasahhüh edeyim hemen. Kadro varsa dediğim,

umumi kadro varsa, yani Gülhaneye tahsis edilmiş kadrolar varsa. Bu kadrolar şahsi kadrodur. Bu kanunla tahsis edilen kadrolar münhasıran bu kimselere mahsus kadrodur ve ayrıldığı takdirde kalkacaktır. Sebep de o 1/6 nisbetini ihlâl etmemek içindir. Yani, bir kadro genişletmesi yapmıyoruz. Sadece bir ilâmı infaz için bir muvakkat kadro kabul ediyoruz. Kendi şahıslarına mahsustur, ayrıldıkları takdirde kadro kalkacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Sayın Öztürkçine. Sayın Bakan soru var efendim.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Hayır soru değil, konuşacağım.

BAŞKAN — Konuşmak için mi efendim, buyurun.

MUSLİHTİN YILMAZ METE (Adana) — Sayın Başkan bir sorum var müsaade ederse-niz.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

M. YILMAZ METE (Adana) — Sayın Bakan bu bir kadro genişletilmesi değildir, bir infaz içindir, dediler. Gayet doğrudur. Yalnız bir genişletme oluyor. Çünkü burada «49 ncu maddede yazılı kadro, miktar, oran ve kontenjanlar dışında» demek suretiyle zaten genişletiliyor. Oranı aşılıyor.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİT MELEN (Devamla) — Yani oranı değiştirmiyoruz. Oranı değiştirmiyoruz, 1/6 i, 1/5 yapmıyoruz. Sadece bu oran dışında, istisnaen, muvakkat bâzi kadrolar kabul ediyoruz. Maksadım o.

M. YILMAZ METE (Adana) — General kadrosunda bir oran aşması oluyor ama.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİT MELEN (Devamla) — Oluyor, ama arz ettiğim gibi. Yani kadro genişletilmesi şu : Gülhane için general kadrosu faraza 20 ise, bunu 30 yapmıyoruz, 27 yapmıyoruz, 20 kalıyor. 7 tane, bu zevata mahsus kadro veriyoruz, muvakkaten. Esas kadro yine 20 dir.

M. YILMAZ METE (Adana) — 7 olacağına. 10 olsun diyoruz biz de.

M. SIRRI TURANLI (Adıyaman) — Bir soru soracağım efendim.

BAŞKAN — Buyurun efendim.

M. SIRRI TURANLI (Adıyaman) — Sayın Bakan prensipten bahsettiler. Hakikaten asker-

likte prensiplere bağlı olmak gerekir. Şimdi eğer prensiplere bağlı kalıyorsak, ki yeni Hükümet Devlet Şûrasının bu şekildeki tasarruflarına karşı Devlet Şûrası Kanununda bir tadilatın yapılması taraftardır. Bence Hükümet prensibe aykırı olan bu kararın külfetini yüklenmesi gerekir. Bu şekilde bir kanunu çıkarmakla esasen prensipler bu suretle çığnenmiş olur kanısındayım.

BAŞKAN — Sorunuzu lütfen tevcih buyurun.

M. SIRRI TURANLI (Adıyaman) — Yani, arz etmek istediğim, şayet prensiplerin müdafii ise bu üç kişi için prensibin tatbiki değil, hepsi için aynı prensibin tatbik edilmesi daha doğru olmaz mı?

BAŞKAN — Evet, buyurun Sayın Bakan. Son cümle ile soru karakterini aldı.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİT MELEN (Devamla) — Sayın arkadaşşıma arz ediyim. İlâmın infaz edilmesi bir prensiptir. Personel Kanunundaki esas nisbetlerin muhafaza edilmesi de bir prensiptir. Esas nisbetleri muhafaza etmekte ısrar ediyoruz. Ama, beri taraftan elimizde bir ilâm var, bu ilâmı da infaz etmek bir zarurettir. Bunu istisnaen kabul ediyoruz.

Şimdi, diyorki arkadaşlarım, madem bunu kabul ettin, canım geride üç kişi daha var dâva açmış, onları da kabul et. İşte o vakit diyoruz ki, prensip bozulur. Çünkü, daha karar alıncıya kadar belli değil. Muhtemeldir ki Danıştay bunların dâvasını reddeder. Belli değil. Neden şimdiden bunlar için kadro kabul ediyim. İşte o vakit prensipsizliğe giriyor. Bunu izah etmek istedim.

BAŞKAN — Teşekkür ederim efendim. Soru cevaplandırılmıştır. Sayın Öztürkçine, buyurun efendim.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım; 22.2.1971 tarihinde Hükümet tasarısının tam metni Yüce Meclise şu şekilde sunulmuştur :

«6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.»

«Ek geçici madde — 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49 ncu maddesindeki nisbet ve kontenjanlara bağlı kalınmıyarak ilişik listede gösterilen Gülhane Askerî

Tıp Akademisi klinikleri direktör kadrolarının 30.8.1968 ve 30.8.1969 tarihlerinde bu kadrolarda görevli bulunanlara tahsis edilmek üzere tuğgeneral olarak tesbitine Genelkurmay Başkanlığı yetkilidir» der.

Tasarının esasları bu. Şimdi bu Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonunda tamamen değişiyor ve şu şekli alıyor Senato Komisyonunda da:

«Bu kanunun yayımı tarihinde Gülhane Askerî Tıp Akademisinde görevli profesörlerden generalliğe yükselmeleri için haklarında kesinleşmiş kazai kararı bulunanlara...» diyor.

Ne zaman Bu kanun ne zaman yürürlüğe girerse. Halbuki Hükümet tasarısında bu 3.8.1968 ve 30.8.1969 yılı arasındaki akademi profesörlerine tahsis edilen bir kadro olarak çıkartılmak isteniyor. Hükümetin tasarısı bu; bir senelik. 1968 ve 1969 yıllarına aidolan husustur. Ama, Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonunda bu müddet kaldırılmış, bu kanunun yayımı tarihinden itibaren deniyor. Birincisi bu.

Sayın Bakanımız personel rejimi bozulacaktır, diyor. Danıştaya dâva açanlar hak kazanıyor, yarın diğer dâvalarda kazanıldığı zaman personel rejiminin durumu ne olacak? Yahutta dâva açmaya lüzum görmemiş, askerlik disiplinini ruhunda adamakıllı benimsemiş olan bu albay profesörlerin Danıştaya dâva açmamak suretiyle, veyahutta açmış sonuçlanmamışları varsa bunların hukukî durumu ne olacaktır? Bu itibarla bendeniz Hükümetin görüşüne iştirak etmeye imkân bulamıyorum. Bir taraftan Cumhuriyet Senatosu adalet dağıtırken, öbür taraftan da adaletini geç almaya teşebbüs edenlerin de adaletini bir nevi boğuyoruz burada aziz arkadaşlarım. Bendeniz Sayın Nusret Tuna'nın fikrine tamamen iştirak ediyorum. Eğer burada «haklarında kesinleşmiş kazai kararlar bulunanlar» cümlesi metinden çıkacak olursa, bu gibi kadrolarda miktarı, oranı, kadro durumu, Genelkurmay Başkanının emrinde olacağına göre, hiçbir zaman personel rejiminin zedeleneyeğine dair bir düşünceye sahip değilim. Arkadaşımızın vermiş olduğu önergeye iltifat halinde hakikaten Cumhuriyet Senatosu asli vazifelerinden bir tanesini de tamamen yapmış olacaktır kanaatindeyim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN — Tümü üzerindeki müzakereler Sayın Bakan dâhil, 9 sayın üye konuşmak suretiyle tamamlanmıştır.

Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasvibinize sunulan önergede ivedilik de teklif edilmiştir. İvedilikle müzakeresi hususunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İvedilikle görüşülmesi kabul edilmiştir.

Yasayı okutuyorum :

6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında
Kanun

Madde 1. — 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

Ek geçici madde — Bu kanunun yayımı tarihinde Gülhane Askerî Tıp Akademisinde görevli profesörlerden generalliğe yükselmeleri için haklarında kesinleşmiş kazai kararları bulunanlara, 926 sayılı Türk Silâh Kuvvetleri Personel Kanununun 49 ncu maddesinde yazılı kadro, miktar, oran ve kontenjanlar dışında tuğgenerallik kadroları tahsis etmeye Genelkurmay Başkanı yetkilidir.

Ancak, bu kadrolara terfi ettirilenlerin görevlerinden ilişiklerinin kesilmesi halinde kendilerine bu kanuna dayanılarak verilmiş bulunan kadrolar başkalarına tahsis edilemez ve kendiliğinden ortadan kalkar.

BAŞKAN — Değerli arkadaşlarım, 1 nci madde üzerinde 3 tane tâdil önergesi verilmiştir. Birincisi, Sayın Rifat Öztürkçine; ikincisi, Sayın Ahmet Nusret Tuna; üçüncüsü Sayın M. Yılmaz Mete'nindir.

Sayın Rifat Öztürkçine, tümü üzerindeki görüşmesi sırasında Sayın Ahmet Nusret Tuna'nın önergesine katıldığını ifade etmişlerdi.

Sayın M. Yılmaz Mete'nin dikkatle okuduğum değişiklik önergesinin ikinci cümlesindeki kaydı, Sayın Bakana yönelttikleri soru nedeni ile, yani bu kere verilecek kadroların istisnai bir infaz kanunu niteliğinde olacağı nedeni ile, «başkalarına tahsis edilemez» hükmünün şaşıv olması iktiza eder.

Bu suretle Sayın M. Yılmaz Mete 2 nci cümleden vazgeçerlerse o zaman önergeler bir karakter arz edecektir.

Ayrıca izahına lüzum görüyor musun, Sayın M. Yılmaz Mete?

M. YILMAZ METE (Adana) — Hayır, izaha lüzum görmüyorum.

BAŞKAN — 2 nci cümleyi önergenizden çıkarıyor musunuz?

M. YILMAZ METE (Adana) — Metindeki «... başkalarına tahsis edilemez...» tâbirini ben de kabul ediyorum.

BAŞKAN — Sayın Bakana yönelttiğiniz soruda, Gülhane Askerî Tıp Akademisine verilen kadrolar bu nedenle genişletilmiş oluyor mu, olmuyor mu? dediniz. Sayın Bakan da verdiği cevapta, olmuyor, bu bir infaz kanunudur; bu nedenle bu kadrolar şahıslara aittir; şahısların her hangi bir surette hizmetten uzaklaşması halinde bu kadrolar gayrıya tahsis edilemez, dediler.

Ben yanlış anlamadımsa Sayın Bakanın izahı budur.

Sayın Bakan, böyle midir, efendim?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — Böyledir, Sayın Başkan.

BAŞKAN — Bu itibarla, zatî âlinizin 2 nci cümlesi hâşiv oluyor. Sayın Bakanın izahı bu, metin de bu. Binaenaleyh, takdir sizin, tabiiyle. Yani, önergeler birleşiyor.

M. YILMAZ METE (Adana) — 2 nci cümleden vazgeçiyorum, efendim.

BAŞKAN — Vazgeçiyorsunuz. Teşekkür ederim, efendim.

Madde üzerinde görüşmek isteyen sayın üye?.. Yok.

Önergeleri okutuyorum, efendim. Sayın Rifat Öztürkçine, Sayın Ahmet Nusret Tuna'nın önergesine katılıyor. Sayın Mete, sizinki de bu suretle birleşmiş oluyor. Şu halde bir önerge var, o da Sayın Ahmet Nusret Tuna'nın, okutuyorum, efendim.

Yüksek Başkanlığa

Ek geçici maddeden «haklarında kesinleşmiş kazai kararları bulunanlara» kelimelerinin çıkarılmasını arz ve teklif ederim.

Kastamonu

Ahmet Nusret Tuna

BAŞKAN — Ayrıca izaha lüzum görmüyorsunuz.

Sayın Hükümet?..

HÜKÜMET ADINA MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — Katılmıyoruz.

BAŞKAN — Katılmıyorsunuz. Her iki Komisyonun sözcüsü ve başkanı var. Mütalâaları-
nız ne efendim?

Bütçe ve Plân Komisyonu Sözcüsü Sayın Faik Atayurt, ilk söz sizindir efendim, buyurunuz.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FAİK ATAYURT (Uşak) — Sayın Başkan, bu kanunun sevk sebebi, doğrudan doğruya Danıştayda görüşülmüş olan bir dâvanın kaziyei muhakeme haline gelmiş ilâmlarının infazı zaruretinden doğmuş bulunmaktadır.

Bu itibarlardır ki, bu kanunu, muhtelif arkadaşlarımızın ilâştirdiği şekilde; genellik, eşitlik, gayri şahsîlik ve objektiflik gibi esaslar üzerinden ayrı ayrı diğer kanunlardaki unsurlar veçhile mütalâa etmeye imkân yoktur. Bu, sadece kanunun yürürlüğe girdiği, yayımlandığı tarihe kadar kaziyei muhkeme şeklinde ilâm almış ve tuğgeneralliğe yükselmek durumunda bulunan sayın profesör albayların bu ilâm muvacehesinde Türk Silâhlı Kuvvetleri Kanununun 49 ncu maddesinin (D) fıkrasındaki sınırları, ek geçici madde ile ve sırf buna muhassas olmak üzere bir kere nazarı itibara alınmadan tahakkuku icabetmektedir.

Bu itibarlardır ki, kanunun sevk sesebine, esas gayesine mugayyir gördüğümüz bu teklife katılmadığımızı Komisyon olarak arz ederim.

BAŞKAN — Hükümet namına Sayın Millî Savunma Bakanı ve Bütçe ve Plân Komisyonu Sözcüsü Sayın Atayurt katılmadılar.

Şimdi Millî Savunma Komisyonu Sözcüsü Sayın Faruk Kınaytürk, Komisyon adına görüşünüzü bildiriniz.

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FARUK KINAYTÜRK (Burdur) — Biz Genel Kurulun kararına ittiba ediyoruz, Millî Savunma Komisyonu olarak.

BAŞKAN — Genel Kurulun kararına ittiba ediyorsunuz.

HAMDİ ÖZER (Malatya) — Sayın Başkan bir tek noktayı arz edeceğim.

BAŞKAN — Buyurunuz.

HAMDİ ÖZER (Malatya) — Danıştay, kadroyu mülâhaza etmeden mi karar veriyor? Bundan sonra kadroyu hesaba katmadan verilecek

bu kararlara göre biz burada kadro mu vereceğiz, kadro mu çıkaracağız? Biz kabul edeceksek Danıştayın karar ve infazı bakımından değil.

Bunları arz etmek istedim.

BAŞKAN — Sayın arkadaşlarım, Sayın Ahmet Nusret Tuna'nın önergesi ki, diğer önerge sahipleri M. Yılmaz Mete ve Sayın Rifat Öztürkçine de buna katıldılar. Metinden, «haklarında kesinleşmiş kazai kararı bulunanlara», ibaresinin tayıyını istemektedir.

Hükümet ve Bütçe Komisyonu Sözcüsü bu önergeye katılmadıklarını ve Millî Savunma Komisyonu Sözcüsü de Heyeti Umumiyenin takdirine bıraktıklarını ifade buyurdular.

Önergenin dikkate alınıp, alınmaması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi tekrar okutuyorum.

(1 nci madde ve ek geçici madde tekrar okundu)

BAŞKAN — Maddeyi okunan şekli ile oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 1 nci madde okunduğu şekli ile kabul edilmiştir.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 2 nci madde kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Tasarının tümünü oylarınıza arz ediyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Tasarının tümü kabul edilmiştir.

Hayırlı olsun.

2. — *Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarisının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları*

raporları (Millet Meclisi 1/31; Cumhuriyet Senatosu 1/1224) (S. Sayısı : 1587) (1)

BAŞKAN — Bir önerge var, arz ediyorum, efendim.

Yüksek Başkanlığa

Gündemin birinci görüşmesi yapılacak işler kısmında bulunan Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihazı ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısının önemine ve mahiyetine binaen gündemdeki diğer işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Bütçe ve Plân Komisyonu Başkanı
Yiğit Köker
Ankara

BAŞKAN — Öncelik teklifini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Raporun okunup, okunmaması hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Okunmaması kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok.

İvedilik teklifi var. İvedilikle görüşülmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... İvedilikle görüşülmesi hususu kabul edilmiştir.

Maddelere geçilmesi hususunu oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi ve cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair Kanun.

Madde 1. — Deniz Kuvvetlerinin ihtiyacı olan harb gemilerinin veya harb gemisi yapımında gerekli olup dâhilden temin edilemeyen malzemelerin veya savaş güçlerini artırmak amacı ile harb gemilerine monte edilecek teçhizat silâh ve sistemlerinin yabancı memleketlerden satın alınması için yıllık ödeme miktarı yüz milyon lirayı geçmemek üzere beşyüz milyon liraya kadar gelecek yıllara sâri yüklen-

(1) 1587 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

melere girişmeye Millî Savunma Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN — Birinci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok Birinci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 2. — Birinci madde gereğince kullanılacak lüzumlu ödenek her yıl Millî Savunma Bakanlığı bütçesine konulur.

BAŞKAN — İkinci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. İkinci maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Birinci maddede belirtilen amaca uygun olarak satın alınacak malzeme, teçhizat, silâh ve sistemler, her türlü vergi, resim, harc ve ardiye ücretlerinden muafır.

BAŞKAN — Üçüncü madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Buyurunuz Sayın Rifat Öztürkçine.

RİFAT ÖZTÜRKÇİNE (İstanbul) — Benim Hükümetten bir sorum olacaktır.

Efendim, 3 ncü maddede «malzeme» diyor. «malzeme, teçhizat, silâh ve sistemler, her türlü vergi, resim, harc ve ardiye ücretinden muafır» deniyor.

Halbuki, 1 nci maddede «... teçhizat, silâh ve sistemlerinin...» diye geçiyor. Birinci maddede, «malzeme» tabiri diye bir deyim yok. Bu bakımdan 3 ncü maddenin tatbikatı nasıl olacaktır, malzeme yönünden?

BAŞKAN — Sayın Millî Savunma Bakanı Ferid Melen, buyurunuz efendim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANI FERİD MELEN (Van) — 3 ncü madde 1 nci maddeye bağlanmaktadır. 1 nci maddede belirtilen amaca uygun olarak satın alınacak malzeme ve vesairenden bahsediliyor ve 1 nci maddeye bağlanıyor.

BAŞKAN — Evet, soru cevaplandırılmıştır.

Madde üzerinde başka söz isteyen sayın üye?.. Yok. Oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Madde 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 4 ncü maddede kabul edilmiştir.

Madde 5. — Bu kanunu Millî Savunma ve Maliye bakanları yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddeyi oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Buyurun Amiral Sayın Fahri Korutürk.

FAHRİ KORUTÜRK (Cumhurbaşkanınca S. Ü.) — Sayın Başkan, sayın senatörler; pek kısa bir iki mâruzatım olacak. Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemisi, gemi yapımına ait malzeme satınalma hususunda büyük bir yetki veren kanun, gecikmiş olmasına rağmen, bugün huzurunuzda kabul edilmiş yahutta edilmek üzere bulunmaktadır.

Görülüyor ki, Hükümet, Millî Savunma Bakanlığına aid olup da muhtelif nedenlerden dolayı şimdiye kadar gecikmiş olan kanunları süratle tahakkuk ettirmek gayreti içindedir. Bu hususta Millî Savunma Bakanı Ferid Melen'in gayretine bilhassa teşekkür etmek isterim.

Bu kanunun müzakeresi esnasında Millet Meclisinde de birçok temenniler izhar edildi.

Alınacak olan gemilerin tiplerini, cinslerini ve sınıflarını tâyin etmek şüphesiz Deniz Kuvvetleri sevk ve idaresini bugün uhdesine tevdi etmiş bulunduğumuz Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ve nihayet Genelkurmay Başkanlığı tâyin edecektir.

Bu tâyinde, Millet Meclisinde görüşülen kanunun maddeleri esnasında bâzı temennilere şahidoldum. O itibarla işaret etmek istiyorum. Türkiye'nin Deniz Kuvvetleri ve Türkiye'nin deniz stratejisi üzerinde düşünülürken yalnız Karadenizde çok kuvvetli bir komşumuzun bulunması veyahut da Marmara Denizine Deniz Kuvvetlerimizi inhisar ettirmek mecburiyetinde kalışımız ve bu paranın başka yerlere tahsis edilmesi gibi birtakım düşünceler ileriye sürüldü. Türk Milleti bir Akdeniz Devletidir, sayın senatörler. Bu vesileyle bunu belirtmek isterim. Tarihte böyle olmuştur ve istikbâlde de böyle olduğu takdirde refaha kavuşacaktır.

Birçok milletler ve bilhassa komşumuz olan millet tarih boyunca sıcak denizlere çıkmak gayreti içerisinde savaşmıştır ve elan aynı emeller peşinde olduğu görülmektedir. Binaenaleyh Türkiye için de Akdeniz esastır. Bizi dünya tarihlerine bağlayan deniz, Akdenizdir. Ve alınacak gemilerimizde, yapılacak donanmamız aksamının temininde Akdeniz bizim için esas deniz olmalıdır. Tersanelerimiz, fabrikalarımız ve Donanmamız hususunda, deniz menfaatlerimiz hususunda Akdeniz hedefimiz olmalıdır. Bir hâtıra olarak bunu arz ediyorum. Mâruzatım bundan ibarettir.

BAŞKAN — Teşekkür ederiz efendim.

Değerli arkadaşlarım; tasarı üzerindeki müzakereler sona ermiş bulunmaktadır.

Yasanın 3 ncü maddesinin muhtevi bulunduğu hükümlere göre tasarı açık oylarınıza sunulmuştur. Vazifeliler kutuları dolaştırsınlar efendim.

3. — *Harcırah Kanununa ek kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi; 1/198; C. Senatosu 1/222) (S. Sayısı : 1588) (1)*

BAŞKAN — Bir önerge var arz ediyorum.

Yüksek Başkanlığa

Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı tabedilerek sayın üyelere dağıtılmış bulunmaktadır.

Tasarının önemine ve mahiyetine binaen gelen kâğıtlardan gündeme alınarak, gündemdeki diğer işlere takdimen öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

**Bütçe ve Plân Komisyonu
Başkanı
Yiğit Köker**

BAŞKAN — Önerge üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Evvelâ gündeme alınması konusunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Gündeme alınması kabul edilmiştir.

Öncelikle görüşülmesi hususunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

(1) S. Sayılı basmayazı tutanağın sonundadır.

Gerekçenin maddeleriyle birlikte okunup okunmaması hususunu oylarınıza sunacağım. Okunmasını kabul edenler...

SIRRI ATALAY (Kars) — Sayın Başkan, okunsun.

BAŞKAN — Etmeyenler... Okunmaması kabul edilmiştir efendim.

Komisyon ve Hükümet?.. Millî Savunma Bakanı Sayın Ferid Melen bulunuyorlar.

Tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

İvedilikle görüşülmesi hususunu oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... İvedilikle görüşülmesi kabul edilmiştir.

Harcırah Kanununa ek Kanun

Madde 1. — 10 . 2 . 1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir :

Ek madde 1. — Yüksek Hâkimler Kurulunca denetimle görevlendirilecek kuruldaki üst dereceli hâkimlerle yüksek denetim süresince

vevmiye ve yol masrafları 6245 sayılı Kanunun 33 ncü maddesinin (b) fıkrasında yazılı olanlar gibi ödenir.

BAŞKAN — Birinci madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Birinci maddeyi oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Madde 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Madde 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

BAŞKAN — Madde üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tümü üzerinde söz isteyen sayın üye?.. Yok. Yasanın tümünü oylarınıza sunuyorum : Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Gündeme devam ediyoruz efendim.

8. — SORULAR VE CEVAPLAR

A — SÖZLÜ SORULAR VE CEVAPLARI

1. — *Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Anayasa Mahkemesince iptal edilen Belediye Gelirleri Kanununun bâzi hükümlerine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/554)*

BAŞKAN — Sayın Rifat Öztürkçine?.. Burada. Maliye Bakanı?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

2. — *Cumhuriyet Senatosu Kırşehir Üyesi Halil Özmen'in, ceza evleri gardiyanlarının günlük yaşantılarına dair, Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/527)*

BAŞKAN — Sayın Özmen?.. Burada. Adalet Bakanı?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

3. — *Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Yusuf Ziya Ayrım'ın, Kars ili köylerinin su sıkıntısına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/562)*

BAŞKAN — Sayın Ayrım?.. Yok. Sayın Bakan?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

4. — *Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Son Havadis Gazetesinin*

7 . 5 . 1971 tarihli sayısındaki bir yazıya dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/563)

BAŞKAN — Sayın Hamdi Özer?.. Burada. Sayın Bakan?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

5. — *Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun, Tütün ve Tütün Tekeli Kanununa dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/564)*

BAŞKAN — Sayın Mirkelâmoğlu?.. Yok. Sayın Bakan?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

6. — *Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Malatya'da kayısı ürününe dair Başbakanından sözlü sorusu (6/565)*

BAŞKAN — Sayın Özer?.. Burada. Sayın Başbakan?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

7. — *Cumhuriyet Senatosu İçel Üyesi Lütfi Bilgen'in, Akdeniz Gübre Sanayiine dair Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/566)*

BAŞKAN — Sayın Bilgen?.. Yok. Sayın Bakan?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

9. — CUMHURİYET SENATOSU ARAŞTIRMASI

1. — *Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ile İstanbul Üyesi Halük Berkol'un, TRT Ankara Televizyonuna dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/34)*

BAŞKAN — Sayın önerge sahipleri?.. Yok. Sayın Bakan?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

2. — *Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, İstanbul'un Sağmalcılar ve Esenler mntakalarında vukubulan kolera hastalığına dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/36)*

BAŞKAN — Sayın Özden?.. Yok. Sayın Bakan?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

3. — *Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Mehmet Hazer'in, üniversite ve yüksek okullarda vukubulan boykot, işgal ve diğer hâdiselere dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/38)*

BAŞKAN — Geri alınmıştır efendim. Gündemden çıkarılıyor.

4. — *Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, son beş yıl içinde açılan ve kullanılan kredilerin ekonomik ve sosyal kalkınmadaki katkısı ve etkilerine dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/42)*

BAŞKAN — Sayın Atalay?.. Buradalar. Sayın Bakan?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

5. — *Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, bölgelerarasında artan farklılık ve bölgesel plâna gitme zorunluğu olup olmadığı hususlarında Senato araştırması istiyen önergesi (10/43)*

BAŞKAN — Sayın Atalay?.. Buradalar. Sayın Bakan?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

7. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER (Devamı)

4. — *Yeniden açılacak (Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademileri) nin kuruluş, hazırlık ve esasları hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan menti ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi 1/348; C. Senatosu 1/1205) (S. Sayısı : 1571) Dağıtma tarihi : 31 . 5 . 1971)*

BAŞKAN — Bütçe ve Plân Komisyonu Sayın Sözcüsü Faik Atayurt?.. Buradalar. Sayın Bakan?... (Temsilcisi var, sesleri) Temsilen belgenizi lütfen gönderin.

BÜTÇE VE PLÂN KOMİSYONU SÖZCÜSÜ FAİK ATAYURT (Uşak) — Sayın Başkanım, bu kanun tasarısında bendeniz sözcü bulunmaktayım. Başkan ve Sözcüsü Sayın Yiğit Köker'dir.

BAŞKAN — Enver Bahadır?..

Muhterem arkadaşlarım, bu tasarının görüşme süresi de bitmek üzeredir. Yarın son günü. Komisyon?.. Yok. Yarına kalmıştır, efendim.

5. — *Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Haydar Tunçkanat ve Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 19 . 6 . 1967 tarihli ve 29 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2143 sayılı Kara-*

rin Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Cumhuriyet Senatosu 4/77) (S. Sayısı : 1120 ve 2 nci ek)

BAŞKAN — Sayın Haydar Tunçkanat ve Topaloğlu?.. Yoklar. Kanun ve İcütüzüğümüz raporun görüşülmesine imkân vermemektedir komisyon olsa da.

6. — *Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5894 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/81) (S. Sayısı : 1574)*

BAŞKAN — Sayın Süersan?.. Yok. Dilekçe Karma Komisyonu Sözcüsü?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

7. — *Kırklareli eski Milletvekili M. Orhan Türkkân'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 7 . 1967 tarihli ve 38 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2942 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/80) (S. Sayısı : 1575)*

BAŞKAN — Komisyon Sözcüsü?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

9. — CUMHURİYET SENATOSU ARAŞTIRMASI (Devam)

6. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, demokratik Cumhuriyet düzenini yok etmek amacını güdenlerin adalete teslimi

hususunda Senato araştırması isteyen önergesi (10/45)

BAŞKAN — Sayın Özer?.. Burada. Bakanlardan kimse yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

7. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER (Devam)

8. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Kadri Kaplan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/991) (S. Sayısı : 1582)

cip Mirkelâmoğlu'nun yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1013) (S. Sayısı : 1585) Dağıtma tarihi : 17 . 6 . 1971)

BAŞKAN — Anayasa ve Adalet Komisyonu?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

BAŞKAN — Komisyon Başkan ve Sözcüsü?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

9. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1026) (S. Sayısı : 1584)

Açık oylama sonucuna intizar ediyoruz. Vazifeliler oy kupalarını sıralar arasında dolaştırınlar efendim.

BAŞKAN — Anayasa ve Adalet Komisyonu Başkan ve Sözcüsü?.. Yok. Gelecek birleşime kalmıştır.

Oylama işlemine itiraz vâkı olmuştur. Bugün için gündemimizde görüşülecek bir madde kalmamıştır. Alınan karar gereğince yarın saat 15,00 te toplanılmak üzere 77 nci Birleşimi kapatıyorum. Oylama işlemi yarın tekrar edilecektir.

10. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Ne-

Kapanma saati : 15,02

8. — SORULAR VE CEVAPLAR

B — YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1. — Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Mukadder Öztekin'in, İller Bankası tarafından yapılan yardım ve tahsislere dair yazılı soru önergesi ve İmar ve İskân Bakanı Selâhattin Babüroğlu'nun cevabı (7/695)

mun 27 aylık görev süresi içinde seçim daireesine bağlı mahallî idarelere İller Bankası kaynağından yaptığı tahsislerin listesi, Yönetim Kurulu kararları tarih ve sayıları ile ilişiktir.

22 . 10 . 1970

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki maddelerde açıklanan sorularının yazılı olarak İmar ve İskân Bakanlığınca cevaplandırılmasına delâletlerini saygı ile rica ederim.

2 — Yaklaşık olarak 50 milyona baliğ olan bu yatırımların ikinci Beş Yıllık Kalkınma Plânı ve yıllık icra programları ile ilgili derecesi nedir?

Cumhuriyet Senatosu
Adana Üyesi
Mukadder Öztekin

3 — 17 . 6 . 1967 tarihi ile 12 . 10 . 1969 tarihleri arasında Adana, İçel, Niğde, Ağrı, Kars, Rize, Çorum, Bursa illeri hudutları içindeki mahallî idarelere yapılan yardım ve tahsislerin bir cetvel halinde bildirilmesi.

1 — Halen Nevşehir Milletvekili olan, eski İller Bankası Genel Müdürü Esat Kırathoğlu'

Not : Soru ile ilgili cetveller Kanunlar Müdürlüğü dosyasındadır.

Bakanlık Müşavirliği

36

18 . 6 . 1971

Adana Senatörü Mukadder Öztekin'in yazılı sorusu Hk.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : 11.6.1971 gün ve 10774-11729-7/695 sayılı yazı.

İller Bankasından bâzı mahalli idarelere yapılan yardımlara dair bakanlığımızca cevaplandırılması istenilen Cumhuriyet Senatosu Adana Üyesi Sayın Mukadder Öztekin'in yazılı soru önergesinin, bugüne kadar cevaplandırılmadığı ilgideki tekit yazılarımızdan öğrenilmiştir.

Yapılan inceleme sonunda, eski Bakan Sayın Hayrettin Nakıboğlu tarafından Teftiş Kurulu Başkanlığı kanalıyla hazırlanan cevap dosyasının, gizli olduğu kaydıyla bakanlık kasasında muhafaza edilerek gönderilmediği anlaşılmıştır.

Başkanlığımızca istenilen yazılı soru önergesinin cevabı ilişikte sunulmuştur.

Arz ederim.

Selâhattin Babüroğlu
İmar ve İskân Bakanı

2. — Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Üyesi Ragıp Üner'in, Günaydın Gazetesinde yayımlanan bir yazıya dair yazılı soru önergesi ve Adalat Bakanı İsmail Arar'ın cevabı (7/797)

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Aşağıdaki yazılı sorunun Adalet Bakanlığınca yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve rica ederim.

Ragıp Üner
Kontenjan Senatörü

Soru : 28 . 5 . 1971 tarihli Günaydın Gazetesinde yazıldığına göre Hakkâri'de bir ârızayı gidermek üzere yüksek gerilimli elektrik nakleden direğe çıkan iki vatandaştan birisi ölmüş, diğeri de komaya girmiştir.

Tamir meticesini almadan tellere cereyan veren ve iki ailenin ocağını söndüren ilgililere ne gibi muamele yapılmıştır?

(Gazeteden kesilen kupür ilişikte sunulmuştur.)

NOT : Büyük bir dosya teşkil eden ve üzerinde (gizli) kaydı bulunan cevaba ilişik cetveller Kanunlar Müdürlüğü dosyasındadır.

T. C.

Adalet Bakanlığı

Ceza İş. G. Müdürlüğü

Sayı : 29071

19 . 6 . 1971

Konu : Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Üyesi Ragıp Üner'in soru önergesinin cevaplandırıldığı Hk.

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

İlgi : Genel Sekreterlik, Kanunlar Müdürlüğü ifadeli 6.6.1971 gün ve 7/797-11375/10644 sayılı yazılarına.

Günaydın Gazetesinin 28 . 5 . 1971 günlü nüshasında, yayımlanan ve Hakkâri ilinde vukubulan bir elektrik arızasını gidermek için yüksek gerilimli cereyan nakleden elektrik direğine çıkan iki vatandaştan birinin ölümüne, diğerrinin komaya girmesine sebeb olan hâdisse ile ilgili olarak, Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Üyesi Sayın Prof. Dr. Ragıp Üner'in Bakanlığımıza yöneltmiş bulunduğu yazılı soru önergesinin cevabı aşağıda arz olunmuştur.

Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Üyesi Sayın Ragıp Üner'in söz konusu önergelerinin Bakanlığımıza tevdiini mütaakıp, keyfiyet derhal Hakkâri C. Savcılığından telle sorulmuş, alınan cevabi yazı ile; 17 . 5 . 1971 tarihinde şehir elektrik şebekesinde, yıldırım düşmesi sonucu meydana gelen arızanın giderilmesi için şebeke memuru Sadullah Taş ile yardımcısı Mustafa Yaman'ın görevlendirildikleri, şehir ile şehrin, 1 Km. dışında bulunan elektrik santrali arasında telefon rabıtası da bulunmadığı için, adı geçenlerin santral makinisti Abdullah Kuşar ile evvelden, cereyanın kesilmesi ve bundan sonra 20 dakika içinde tellerin bağlanması ve bilâhara santralin kontrol ve tekrar ceryan verilmesi hususlarında mutabık kaldıkları, ancak ikinci defa ceryan kesilip kendilerinin tamirata tamamlamak üzere direğe çıkmalarında, tamiratin bitmiş olduğunu sanan makinistin ceryan vermesi üzerine olayın vukubularak Mustafa Yaman'ın vefat ettiği, Sadullah Taş'ın da ağır yaralanmış bulunduğu, hâdiseyi mütaakıp tahkikata bizzat el koyan C. Savcı Yardımcısı tarafından sanık makinistin tevkifi için talepte bulunulmuşsa-

da, mahkemece tevkifine mahal görölmediği, ikmal edilen soruşturma sonunda, sanık Abdullah Kuşar hakkında tedbirsizlik ve dikkatsizlikle ölüme ve yaralamaya sebebiyet vermek suçundan Hakkâri Asliye Ceza Mahkemesine kamu dâvası açılarak, işin yargı organına in-

tikâl etmiş bulunduğu bildirilmiřtir.

Keyfiyetin önerge sahibine bildirilmesine delâlet buyrulmasını saygularım ile arz ederim.

İsmail Arar
Adalet Bakanı

Cumhuriyet Senatosu

GÜNDEMİ

77 NCI BİRLEŞİM

22 . 6 . 1971 Salı

Saat : 15,00

I

A - BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Anayasa Mahkemesine bir yedek üye seçimi.
2. — Yüksek Hâkimler Kuruluna bir asıl üye seçimi.
3. — Yüksek Hâkimler Kuruluna bir yedek üye seçimi.

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

II

SORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

1. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçine'nin, Anayasa Mahkemesince iptal edilen Belediye Gelirleri Kanununun bazı hükümlerine dair Maliye Bakanından sözlü sorusu (6/554)
2. — Cumhuriyet Senatosu Kırşehir Üyesi Halil Özmen'in, ceza evleri gardiyanlarının günlük yaşantılarına dair, Adalet Bakanından sözlü sorusu (6/527)
3. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Yusuf Ziya Ayrım'ın, Kars ili köylerinin su sıkıntısına dair Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanından sözlü sorusu (6/562)
4. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Son Havadis Gazetesinin 7 . 5 . 1971 tarihli sayısındaki bir yazıya dair Dışişleri Bakanından sözlü sorusu (6/563)
5. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun Tütün ve Tütün Tekeli Kanununa dair Gümrük ve Tekel Bakanından sözlü sorusu (6/564)
6. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Malatya'da kayısı ürününe dair Başbakan'dan sözlü sorusu (6/565)
7. — Cumhuriyet Senatosu İçel Üyesi Lütfi Bilgen'in, Akdeniz Gübre Sanayiine dair Sanayi ve Ticaret Bakanından sözlü sorusu (6/566)

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞTIRILAN İŞLER

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ile İstanbul Üyesi Haluk Berkol'un TRT Ankara Televizyonuna dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/34)
2. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, İstanbul'un Sağmalcılar ve Esenler mıntakalarında vukubulan kolera hastalığına dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/36)
3. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Mehmet Hazer'in, üniversite ve yüksek okullarda vukubulan boykot, işgal ve diğer hâdiselere dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/38)
4. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, son beş yıl içinde açılan ve kullanılan kredilerin ekonomik ve sosyal kalkınmadaki katkı ve etkilerine dair Senato araştırması istiyen önergesi (10/42)
5. — Cumhuriyet Senatosu Kars Üyesi Sırrı Atalay'ın, bölgelerarasında artan farklılık ve bölgesel plâna gitme zorunluğu olup olmadığı hususlarında Senato araştırması istiyen önergesi (10/43)
- × 6. — Yeniden açılacak (Devlet Mühendislik ve Mimarlık Akademileri) nin kuruluş, hazırlık ve esasları hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Eğitim ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi : 1/348; Cumhuriyet Senatosu : 1/1205) (S. Sayısı : 1572) (Dağıtma tarihi : 31 . 5 . 1971) (Ret) (Bitiş tarihi : 23 . 6 . 1971)

7. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Haydar Tunçkanat ve Adana Milletvekili Ahmet Topaloğlu'nun, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 19 . 6 . 1967 tarihli ve 29 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2143 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önermeleri ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Cumhuriyet Senatosu 4/77) (S. Sayısı : 1120 ve 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971) (Millî Savunma Bakanlığı ile ilgilidir)

8. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 11 . 1969 tarihli ve 71 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 5894 sayılı kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/81) (S. Sayısı : 1574) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971) (Millî Savunma Bakanlığı ile ilgilidir)

9. — Kırklareli eski Milletvekili M. Orhan Türkkan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 7 . 1967 tarihli ve 38 sayılı Haftalık Karar Cetvelindeki 2942 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporu (Cumhuriyet Senatosu 4/80) (S. Sayısı : 1575) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971) (Millî Savunma Bakanlığı ile ilgilidir)

10. — Cumhuriyet Senatosu Malatya Üyesi Hamdi Özer'in, Demokratik Cumhuriyet düzenini yok etmek amacını güdenlerin adalete teslimi hususunda Senato araştırması istiyen önergesi. (10/45)

11. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Kadri Kaplan'ın, yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet

Komisyonu raporu (3/991) (S. Sayısı : 1582) (Dağıtma tarihi : 14 . 6 . 1971)

12. — Cumhuriyet Senatosu Manisa Üyesi Orhan Süersan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1026) (S. Sayısı : 1584) (Dağıtma tarihi : 17 . 6 . 1971)

13. — Cumhuriyet Senatosu İzmir Üyesi Necip Mirkelâmoğlu'nun yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu (3/1013) (S. Sayısı : 1585) (Dağıtma tarihi : 17 . 6 . 1971)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarisının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/450; Cumhuriyet Senatosu 1/1220) (S. Sayısı : 1586) (Dağıtma tarihi : 17 . 6 . 1971)

2. — Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarisının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (Millet Meclisi 1/31; Cumhuriyet Senatosu 1/1224) (S. Sayısı : 1587) (Dağıtma tarihi : 18 . 6 . 1971)

Toplantı : 10

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : **1586**

6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân Komisyonları raporları (Millet Meclisi : 1/450; Cumhuriyet Senatosu : 1/1220)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 319)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 3175*

7 . 6 . 1971

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 4 . 6 . 1971 tarihli 108 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Sabit Osman Arıcı
Millet Meclisi Başkanı*

*Not : Bu tasarı 27 . 2 . 1971 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 4 . 6 . 1971 tarihli 108 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir.
(Millet Meclisi S. Sayısı : 319)*

Millî Savunma Komisyonu Raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Millî Savunma Komisyonu
Esas No : 1/1220
Karar No : 10
Sıra No : 12*

10 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 4 Haziran 1971 tarihli 108 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkındaki kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 7 Haziran 1971 tarihli ve 3175 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 10 Haziran 1971 tarihli Birleşiminde Millî Savunma ve Maliye bakanlıkları temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Millet Meclisi metni, 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa bir geçici madde eklenmesi ile, Akademiye görevli profesörlerden Generalliğe yükselmeleri için haklarında kesinleşmiş kazai karar bulunanlara, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49

neu maddesinde yazılı kadro, miktar, oran ve kontenjanlar dışında Tuğgenerallik kadroları tahsis etmeye Genelkurmay Başkannı yetkili kılmayı öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde ifade edildiği üzere, Gülhane Askerî Tıp Akademisinin,

- a) Ruh Hastalıkları Klinik Direktörlüğü,
- b) Sinir Hastalıkları Klinik Direktörlüğü,
- c) Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Kliniği Direktörlüğü,
- d) İkinci Hariciye Klinik Direktörlüğü,
- e) Deri Hastalıkları Klinik Direktörlüğü,
- f) Birinci İç Hastalıkları Klinik Direktörlüğü,
- g) Farmakodinami Direktörlüğü,

Görevlerini başarı ile yürütmekte iken, liyakatlerine rağmen kadro yetersizliği nedeni ile Generalliğe terfipleri yapılamamış ve müracaatta bulunmaları üzerine Danıştayca da Generalliğe terfipleri kazai hükme bağlanmış olduğu halde yine kadrosuzluk nedeni ile haklarındaki bu kazai hükmün yerine getirilmesine imkân bulunamayan Prof. Dr. Albayların bu mağduriyetleri süregelmiştir.

Millet Meclisi metni ile, kanun tekniği icabı tasarıya genellik, objektiflik ve gayrişahsilik prensipleri getirilmiş ve tasarının gerekçesinden alınarak yukarıda tadadedilen klinikler direktörlüklerinin yanı sıra Gülhane Askerî Tıp Akademisinin, generalliğe yükselebilmeleri için haklarında kesinleşmiş kararları bulunan diğer profesör doktor albaylarının da aynı haklardan yararlandırılabilmesi sağlanmıştır.

Getirilen metin ile, tanımlanan kişilere tahsis edilen kadrolar, tanımlanan kişilerin görevlerinden ilişkilerinin kesilmesi halinde kendiliğinden ortadan kalkacak ve yürürlükte olan **Türk Silâhli Kuvvetleri Personel Kanununda** benimsenen düzenin muhafazası temin edilecektir.

Memleketimizdeki tıp öğreniminin kuruluşunda ve gelişmesinde ve nihayet sağlık hizmetlerinin yürütülmesinde unutulamiyacak görevler ifa eden Gülhane Askerî Tıp Akademisinin bu verimli çalışmalarında büyük hizmetleri geçen ve liyakatlerine rağmen kadrosuzluk nedeniyle bu şeref payesinden yoksun kalan ve haklarında da kesinleşmiş kazai kararlar bulunan, metinde tanımlanmış kişilerin bu mağduriyetlerinin önlenmesini ve kesinleşmiş kazai kararların infaz edilebilmesini imkân dâhiline getiren tasarı komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1. 2 ve 3 ncü maddeleri komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarıya esas Cumhuriyet Senatosu İhtisas Komisyonunun Millî Savunma Komisyonu olması hasebiyle Genel Kurul müzakerelerinin komisyonumuz raporu ve rapora esas metni üzerinde yapılması hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

IV - Tasarının mahiyeti gözetilerek Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da karar altına alınmıştır.

Yüksek Başkanlığa saygıyla sunulur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü	Kâtip
Nevşehir	İstanbul	Burdur	Samsun
<i>İ. Şevki Atasâğun</i>	Muhalifim	<i>F. Kınaytürk</i>	<i>E. Işıklar</i>
	Bu kanun bir imtiyaz getiriyor		
	<i>C. Yıldırım</i>		
Afyon K.	İçel	İzmir	Antalya
<i>K. Şenocak</i>	<i>T. Özdolay</i>	<i>O. Kor</i>	<i>A. Tekin</i>

Aydın
H. Goral

Tabii Üye
F. Özdilek

Ankara
M. Ulusoy

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/1220
Karar No. : 121

15 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 4 . 6 . 1971 tarihli 108 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı, Komisyonumuzun 15 Haziran 1971 tarihli 35 nci Birleşiminde, Millî Savunma Bakanı Ferid Melen de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

1. Millet Meclisi metni, Gülhane Askerî Tıp Akademisinde görevli profesörlerden generalliğe yükselmeleri için haklarında kesinleşmiş kazai karar bulunanlara, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49 ncu maddesinde yazılı kadro, miktar, oran ve kontenjanlar dışında tuğgenerallik kadroları tahsis etmeye Genelkurmay Başkanının yetkili kılınmasını öngörmektedir.

Gereğede de ifade edildiği üzere, 1968 ve 1969 yıllarında Gülhane Askerî Tıp Akademisi kliniklerinde direktörlük görevi ifa etmekte olan tabip albayların tuğgeneralliğe yükseltilmeleri, kadro yetersizliği nedeniyle mümkün olamamış; Danıştayca generalliklerine karar verilmiş olup, yine kadro yetersizliği nedeniyle rütbe yükseltilmesi işlemi gecikmiş bulunanların hak ettikleri rütbeye erişmelerini ve bu suretle Danıştay kararlarının infazını sağlamak için, konunun bir kanunla düzenlenmesi gerekmiştir.

Bu amaçla hazırlanan tasarı üzerinde Millet Meclisince yapılan değişiklikler sonucunda kabul edilen metinle, Gülhane Askerî Tıp Akademisinde görevli profesörlerden generalliğe yükselmeleri için haklarında kesinleşmiş kazai karar bulunanlara, 926 sayılı Kanunun 49 ncu maddesinde yazılı kadro, miktar, oran ve kontenjanlar dışında tuğgenerallik kadroları tahsis etmek yetkisi Genelkurmay Başkanına tanınmakta; ancak, bu kadrolara terfi ettirilenden görevlerinden ilişkilerinin kesilmesi halinde kendilerine verilmiş bulunan kadroların başkalarına tahsis edilemeyeceği ve kendiliğinden ortadan kalkacağı hükme bağlanmak suretiyle, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununda benimsenen sistemin muhafazası temin edilmektedir.

Kesinleşmiş kazai kararların infaz edilebilmesini sağlayacak nitelikte görülen Millet Meclisi metni, Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1 nci ,2 nci ve 3 ncu maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarıyı daha önce inceliyen Millî Savunma Komisyonunca hazırlanan raporda, ihtisas komisyonu olmaları hasebi ile Genel Kurul müzakerelerinin, komisyonlarımızın raporu üzerinde yapılması hususunda istemde bulunulmasının kararlaştırıldığı ifade edilmekte ise de; Komisyonumuzdaki müzakereler sırasında, tasarı mahiyeti itibarıyla en son olarak Komisyonumuza havale edileceğine ilişkin İktüzük hükmü ve bugüne kadar benzer tasarı ve tekliflerin görüşülmesinde takibolunan usul dikkate alınarak, Millet Meclisindeki uygulamaya da paralel olarak, Genel Kurul müzakerelerinde Komisyonumuz raporunun esas alınmasının gerekli bulunduğu işaret edilmiş ve bu hususun rapora derei kararlaştırılmıştır.

IV - Tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Ankara Y. Köker	Sözcü Uşak M. F. Atayurt	Kâtip Konya O. N. Canpolat Toplantıda bulunamadı	Ankara İ. Yetiş Toplantıda bulunamadı
Aydın Söz hakkım mahfuzdur İ. C. Ege	Edirne M. N. Ergeneli	Kütahya İ. E. Erdinç Toplantıda bulunamadı	Malatya N. Akyurt Toplantıda bulunamadı
Manisa O. Karaosmanoğlu	Maras A. Karaküçük	Tabii Üye Muhalifim Muhalefet şerhim eklidir S. Özgür	Trabzon A. Ş. Ağanoğlu Toplantıda bulunamadı
Urfa İ. E. Karakapıcı			

Muhalefet şerhim

6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkındaki tasarı 926 sayılı Askerî Personel Kanununun 49 ncu maddesi «d» fıkrası hükmü muvacehesin-Akademideki klinik direktörü profesör tabip albaylardan tuğgeneralliğe terfi için yalnız Danıştaydan kesinleşmiş karar almış olanları kapsamakta ve 49/d fıkrası dışında geçici ek ilâve kadro talebetmektedir. Halbuki Gülhane Askerî Tıp Akademisi bünyesinde Danıştaydan karar alanlarla aynı nasıplı ve aynı yıllarda klinik direktörlüğü yapmış 3 profesör tabip albay (Fizik tedavi, göğüs hastalıkları, koruyucu hekimlik) kürsüleri direktörleri daha mevcuttur. Bu değerli profesörler de arkadaşları gibi kazai karar almak için aynı tarihlerde Danıştaya başvurmuş olsalardı terfi için gerekli bütün nitelikleri haiz olduklarından bunlar da muhakkak olumlu karar almış olacaktı.

Kazai kararı alan 7 profesöre kadro tahsis edilip aynı nitelikleri haiz geri kalan 3 profesöre kadro vermek imkânının sağlanmaması bunların bir yandan telâfisi imkânsız mağduriyetlerini mucibolurken diğer taraftan da kanunun genellik, objektiflik, eşitlik ve gayrişahsilik niteliklerini zedeliyecektir. Nitekim Millet Meclisinin Millî Savunma Komisyonu ile Bütçe Plân Komisyonunun raporlarında bu hususa değinilmiştir. Teklifimizin kabulü ile Danıştaya başvurmuş idari tasarrufa karşı çıkmamış olan 3 profesörün mağduriyetleri önleneyeceği gibi kendilerinin hizmete teşviki sağlanmış ve moral çöküntüleri giderilmiş, ayrıca bariz bir haksızlık da düzeltilmiş olacaktı. Gerçi Bakanlık bu 3 profesöre de Danıştaydan kazai karar aldıkları takdirde onların da terfi edebileceklerini söylemiştir. Ancak 926 sayılı Kanunun 49 ncu maddesinde belirtilen General ve Amirallik oranları dolmuş olduğundan, bu albayların hepsi veya bir kısmı Danıştay kararı ile terfi ettikleri takdirde kazai organın kararının uygulanması için kadroda emeklilik veya ölüm gibi sebeplerle boşalma olması veya bunlar için de ayrı bir kadro kanunu çıkarılması zaruretleri vardır. Ayrıca Büyük Millet Meclisine sunulmuş bulunan Generallik ve Amirallik oranını % 1,5 tan daha aşağı indiren tasarı karşısında bu albayların terfileri halinde yeni kadro kanunu çıkarmak zorunda kalacaktır.

Kanunların eşitlik, âdillik ve genellik ilkelerine aykırılığı nedeniyle tasarıya muhalifim.

Tabii Senatör
Selâhattin Özgür

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — 6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

EK GEÇİCİ MADDE — Bu kanunun yayımı tarihinde Gülhane Askerî Tıp Akademisinde görevli profesörlerden generalliğe yükselmeleri için haklarında kesinleşmiş kazai kararları bulunanlara, 926 sayılı Türk Silâhlı Kuvvetleri Personel Kanununun 49 ncu maddesinde yazılı kadro, miktar, oran ve kontenjanlar dışında tuğgenerallik kadroları tahsis etmeye Genelkurmay Başkanı yetkilidir.

Ancak, bu kadrolara terfi ettirilenlerin görevlerinden ilişkilerinin kesilmesi halinde kendilerine bu kanuna dayanılarak verilmiş bulunan kadrolar başkalarına tahsis edilemez ve kendiliğinden ortadan kalkar.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

**Millî Savunma Komisyonunun
kabul ettiği metin**

6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Bütçe ve Plân Komisyonunun
kabul ettiği metin**

6996 sayılı Gülhane Askerî Tıp Akademisi Kanununa geçici bir madde eklenmesi hakkında kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Toplantı : 10

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1587

Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısının Millet Meclisince kabul olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Millî Savunma ve Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/31; C. Senatosu : 1/1224)

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 320)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 401*

8 . 6 . 1971

CUMHURİYET SENATOSU BAŞKANLIĞINA

Millet Meclisinin 7 . 6 . 1971 tarihli 109 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur.

Saygılarımla.

*Sabit Osman Avcı
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 3 . 12 . 1969 tarihinde Başkanlıkça ilk komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 4, 7 . 6 . 1971 tarihli 108 ve 109 ncu birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 320)

Millî Savunma Komisyonu Raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Millî Savunma Komisyonu
Esas No: 1/1224
Karar No: 11*

10 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 7 Haziran 1971 tarihli 109 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oy ile kabul edilen, Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığının 8 Haziran 1971 tarihli ve 401 sayılı yazıları ile Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 10 Haziran 1971 tarihli Birleşiminde Hükümet adına Millî Savunma ve Maliye bakanlıkları temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, Deniz Kuvvetlerinin ihtiyacı olan harb gemilerinin veya harb gemilerinin yapımında gerekli olup dâhilden temin edilemeyen malzemelerin ve savaş güçlerini artırmak amacı ile harb gemilerine monte edilecek teçhizat, silâh ve sistemlerinin yabancı memleketlerden satın alınması için yıllık ödeme miktarı yüz milyon lirayı geçmemek üzere beş yüz milyon liraya kadar gelecek yıllara sarı yüklenmelere girişmeye Millî Savunma Bakanını yetkili kılmayı öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde ifade edildiği üzere, ülkemizin deniz savunması ile görevli Deniz Kuvvetlerimizin durumunun düzeltilmesi ve daha güçlü bir hale getirilebilmesini teminen her çareye başvurulacak bir asgari kuvvet hedefine ulaşacak tedarik plânı hazırlanmış ve ihtiyaçların NATO ve dış yardımlardan teminine çalışılmışsa da, Deniz Kuvvetlerimizin vurucu gücünü teşkil eden ve İkinci Dünya Harbi sırasında inşa edilip normal ömürlerini tamamlamış muhriplerden dört adedinin yenilenebilmesini temin maksadı ile yabancı memleketlerden satın alınabilmelerini imkân dâhiline sokacak işbu tasarı 1965 senesinde T. B. M. Meclisine teklif edilmiş ve Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonundan da geçmiş olmasına rağmen genel seçimler nedeni ile kanunlaştırılabilmemesi imkânı elde edilememiştir.

Tasarının T. B. M. M. teklif edildiği 1965 yılından bu yana yukarıda belirtilen tedarik plânı dairesinde yürütülen çalışmalar sonucu harb gemisi sanayiinde ilerleme ve gelişme kaydedilmişse de, vurucu kuvvet ihtiyacı için gerekli ahlmlarda bulunulması zorunlu olma vasfında kayba uğramamış ve hattâ bu zaruret daha şiddetli bir hal almıştır.

Bunun yanı sıra, harb gemisi sanayiinin yeterince işliyebilmesi ve gelişmesi için gerekli olan malzemelerin veya harb gemilerine savaş güçlerini artırmak amacı ile monte edilecek teçhizat silâh ve sistemlerinin de yine yabancı memleketlerden satın alınabilme imkânlarının da işbu tasarı kapsamına dâhil edilmesinde fayda mütalâa edilerek Millet Meclisince Hükümet teklifinde değişiklikler yapılmıştır.

Ayrıca, Millet Meclisince, tasarının Hükümetçe T. B. M. M. teklif edildiği tarihten günümüze kadar geçen sürede yukarıda anılan vurucu gücülerin yani muhriplerin değerlerinde büyük ölçüde yükselme kaydedilmiş olması ve nihayet önceki pragrafta sözü edilen malzeme veya harb gemilerimize savaş güçlerini artırmak amacı ile monte edilecek teçhizat, silâh ve sistemlerinin de tasarıya esas satın alınabilme imkânı kapsamına dâhil edilmiş olması sebebiyle tasarının malî imkânları da yükselttilerek günümüzün ihtiyaçlarını karşılayacak hale getirilmiştir.

Yukarıda esasları belirtilen ve Millet Meclisince malî yönden zamanın ihtiyaçlarına uygun hale getirilen tasarı Komisyonumuzca Deniz Kuvvetlerimizi güçlendirici, harb gemisi sanayiini geliştireci ve millî ekonomimize geniş ölçüde katkıda bulunucu yönler de gözetilmek suretiyle benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2, 3, 4 ve 5 nci maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarıya esas Cumhuriyet Senatosu İhtisas Komisyonunun Millî Savunma Komisyonu olması hasebi ile Genel Kurul müzakerelerinin Komisyonumuz raporu ve rapora esas metni üzerinde yapılması hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

IV - Tasarının mahiyeti ve müstaceliyeti gözetilerek Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

Gereği için Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan Nevşehir İ. Ş. Atasağın	Başkan V. İstanbul C. Yıldırım	Sözcü Burdur F. Kınaytürk	Kâtip Samsun E. Işıklar
A. Karahisar K. Şenocak Aydın H. Goral	İçel T. Özdoğay	İzmir O. Kor	Antalya A. Tekin Ankara M. Ulusoy
	Tabii Üye F. Özdeşek		

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu
Bütçe ve Plân Komisyonu
Esas No. : 1/1224
Karar No. : 122

15 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 7 . 6 . 1971 tarihli 109 ncu Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek açık oyla kabul edilen, Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısı, Komisyonumuzun 15 Haziran 1971 tarihli 35 nci Birleşiminde, Millî Savunma Bakanı Ferid Melen de hazır bulunduğu halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Millet Meclisi metni, Deniz Kuvvetlerinin ihtiyacı olan harb gemilerinin veya harb gemisi yapımında gerekli olup dâhilden temin edilemeyen malzemelerin veya savaş güclerini artırmak amacıyla harb gemilerine monte edilecek teçhizat, silâh ve sistemlerinin yabancı memleketlerden satın alınması için yıllık ödeme miktarı yüz milyon lirayı geçmemek üzere beşyüz milyon liraya kadar gelecek yıllara sâri yüklenmelere girişmeye Millî Savunma Bakanının yetkili kılınmasını öngörmektedir.

Tasarının gerekçesinde, memleketimizin deniz savunması ile görevli Deniz Kuvvetlerinin durumunun düzeltilmesini teminen her çareye başvurularak asgari kuvvet hedefine ulaşacak bir tedarik plânının yapıldığı ve bu gemilerin NATO ve dış yardımlardan teminine çalışıldığı; ancak, dört muhribin tedariki için her hangi bir imkân bulunamadığı belirtilerek, gemilerin tedariki ve ödeme hususlarının tesbiti maksadıyla, gelecek yıllara geçici yüklenmelere girişilmesine yetki veren bu kanun tasarısının hazırlandığı ifade edilmektedir.

Tasarı üzerinde Millet Meclisince yapılan değişiklikler sonucunda, Deniz Kuvvetlerinin ihtiyacı olan harb gemilerinin yanı sıra, harb gemisi yapımında gerekli olup dâhilden temin edilemeyen malzemelerin veya savaş güclerini artırmak amacıyla harb gemilerine monte edilecek teçhizat, silâh ve sistemlerin de yabancı memleketlerden satın alınabilmesi imkân dâhiline getirilmek suretiyle Millî Savunma Bakanlığına inisiyatif verilmiş; dünya fiyat konjonktüründe meydana gelen değişiklikler dikkate alınarak tasarı ile talebolunan malî imkânlar genişletilmiş; satın alınacak malzeme, teçhizat, silâh ve sistemlerin, her türlü vergi, resim, harc ve ardiye ücretlerinden muaf tutulması temin edilmiş bulunmaktadır.

Deniz Kuvvetlerimizin daha güçlü ve modern bir seviyeye getirilmesine imkân sağlayacak olan tasarı Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1 nci, 2 nci, 3 ncü, 4 ncü ve 5 nci maddeleri Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarıyı daha önce inceleyen Millî Savunma Komisyonunca hazırlanan raporda, ihtisas komisyonu olmaları hasebiyle Genel Kurul müzakerelerinin, komisyonlarımızın raporu üzerinde yapılması hususunda istemde bulunulmasının kararlaştırıldığı ifade edilmekte ise de; Komisyonumuzdaki müzakereler sırasında, tasarının uzun vâdeli plânla ilgisi bakımından en son olarak Komisyonumuza havale edileceğine ilişkin İktüzük hükmü; tasarının vergi, resim ve harçlarla ilgili hüküm ihtiva etmesi; ve bugüne kadar aynı mahiyetteki tasarı ve tekliflerin görüşülmesinde takibolunan usul dikkate alınarak, Millet Meclisindeki uygulamaya da paralel olarak, Genel Kurul müzakerelerinde Komisyonumuz raporunun esas alınmasının gerekli bulunduğu ve bu hususun rapora derci kararlaştırılmıştır.

IV - Tasarruflun Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Ankara <i>Y. Köker</i>	Sözcü Uşak <i>M. F. Atayurt</i>	Kâtip Konya O. N. Canpolat Toplantıda bulunmadı	Ankara İ. Yetiş Toplantıda bulunmadı
Aydın <i>İ. C. Ege</i>	Edirne <i>M. N. Ergeneli</i>	Kütahya İ. E. Erdiñ Toplantıda bulunmadı	Malatya N. Akyurt Toplantıda bulunmadı
Manisa <i>O. Karaosmanoğlu</i>	Maras <i>A. Karaküçük</i>	Tabii Üye <i>S. Özgür</i>	Trabzon <i>A. Ş. Ağanoğlu</i> Toplantıda bulunamadı.
Urfa <i>İ. E. Karakapıcı</i>			

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Deniz Kuvvetlerinin ihtiyacı olan harb gemilerinin veya harb gemisi yapımında gerekli olup dâhilden temin edilemeyen malzemelerin veya savaş güçlerini artırmak amacı ile harb gemilerine monte edilecek teçhizat silâh ve sistemlerinin yabancı memleketlerden satın alınması için yıllık ödeme miktarı yüz milyon lirayı geçmemek üzere gelecek yıllara sâri yüklenmelere girişmeye Millî Savunma Bakanı yetkilidir.

MADDE 2. — Birinci madde gereğince kullanılacak lüzumlu ödenek her yıl Millî Savunma Bakanlığı bütçesine konulur.

MADDE 3. — Birinci maddede belirtilen amaca uygun olarak satın alınacak malzeme, teçhizat, silâh ve sistemler, her türlü vergi, resim, hare ve ardiye ücretlerinden muaftır.

MADDE 4. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 5. — Bu kanunu Millî Savunma ve Malîye bakanları yürütür.

**Millî Savunma Komisyonunun
kabul ettiği metin**

Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Bütçe ve Plân Komisyonunun
kabul ettiği metin**

Deniz Kuvvetlerine yabancı memleketlerden harb gemileri, harb gemisi cihaz ve silâhları ve harb gemisi inşa malzemesi satın alınmasına dair kanun tasarısı

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Millet Meclisi metninin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Millet Meclisi metninin 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200

Toplantı : 10

CUMHURİYET SENATOSU S. Sayısı : 1588

**Harcırah Kanununa ek kanun tasarısının Millet Meclisince kabul
olunan metni ve Cumhuriyet Senatosu Anayasa ve Adalet ve
Bütçe ve Plân komisyonları raporları (M. Meclisi : 1/198;
C. Senatosu : 1/1222)**

(Not : Millet Meclisi S. Sayısı : 219)

*Millet Meclisi
Genel Sekreterliği
Kanunlar Müdürlüğü
Sayı : 1130*

7 . 6 . 1971

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

Millet Meclisinin 3 . 6 . 1971 tarihli 107 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı, dosyası ile birlikte sunulmuştur. Saygılarımla.

*Sabit Osman Avcı
Millet Meclisi Başkanı*

Not : Bu tasarı 10 . 2 . 1970 tarihinde Başkanlıkça İlk Komisyona havale edilmiş ve Genel Kurulun 5, 19 . 3; 3 . 6 . 1971 tarihli 66, 74 ve 107 nci birleşimlerinde öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul edilmiştir. (Millet Meclisi S. Sayısı : 219)

Anayasa ve Adalet Komisyonu raporu

*Cumhuriyet Senatosu
Anayasa ve Adalet Komisyonu
Esas No. : 1/1222
Karar No. : 61*

9 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 3 Haziran 1971 tarihli 107 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oy ile kabul edilen, Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı, Millet Meclisi Başkanlığına gönderilmekle Komisyonumuzun 9 Haziran 1971 tarihli Birleşiminde Adalet ve Maliye Bakanlığı temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, Anayasanın 144 nü maddesi uyarınca Yüksek Hâkimler Kurulu bünyesinde teşekkül edip, denetim görevini yürütecek heyet mensuplarına ve zaruret halinde denetimle görevlendirilecek Yüksek Hâkimler Kurulu üyelerine verilecek yevmiye ve yol masraflarının 6245 sayılı Harcırah Kanununun 33 nü maddesinin (b) fıkrasında yazılı olanlar gibi ödenmesini öngörmektedir.

Anayasanın 144 nü maddesinin son fıkrasında hüküm altına alındığı üzere, hâkimlerin denetimi, belli konular için Yüksek Hâkimler Kurulunca görevlendirilecek üst derecedeki hâkimler eli ile yapılacaktır.

Tasarımın gerekçesinde de ifade edildiği üzere, üst dereceli hâkimlerin yeterince yüklü durumda bulduklarından bu yüklü asıl görevlerinin yanı sıra bir de denetim ve soruşturma ile iştigalleri anılan asıl görevlerinin yerine getirilmesi aksatıcı bir sonuç doğurabilmektedir.

Arz edilen nedenle Yüksek Hâkimler Kurulu bünyesinde denetim görevini yürütecek bir heyetin teşekkülünde fayda ve zaruret görülmüş ve bunu gerçekleştirmek üzere de halen Millet Meclisinde görüşülmekte olan ve 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan tasarı da ayrıca getirilmiştir.

Yukarda da ifade edildiği üzere, işbu tasarı ile anılan heyet mensuplarının ve zaruret halinde denetimle görevlendirilecek Yüksek Hâkimler Kurulu üyelerinin yevmiye ve yol masraflarının ödeme şekli düzenlenmektedir.

Uygulamada, işbu tasarı ile, önceki paragrafta sözü edilen ve 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanununun bâzı maddelerinin değiştirilmesine dair olan tasarı ile bütün teşkil edeceklerdir.

Arz edilen esasları ihtiva eden tasarı Komisyonumuzca da benimsenmiştir.

II - Millet Meclisi metninin 1, 2 ve 3 nci maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarımın önemi ve mahiyeti gözetilerek Genel Kurulunda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması da kararlaştırılmıştır.

Gereği için Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan Samsun <i>R. Rendeci</i>	Başkanvekili Tokat <i>Z. Betil</i>	Sözcü Eskişehir <i>Ö. Ucuzal</i>	Balıkesir <i>N. Demirel</i>
Gaziantep <i>İ. Kutlar</i>	Hatay <i>M. Deliveli</i>	Rize <i>M. Agun</i>	Sakarya <i>M. Tırla</i>

Bütçe ve Plân Komisyonu raporu

Cumhuriyet Senatosu

Bütçe ve Plân Komisyonu

Esas No. : 1/1222

Karar No : 123

15 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Millet Meclisinin 3 . 6 . 1971 tarihli 107 nci Birleşiminde öncelik ve ivedilikle görüşülerek işari oyla kabul edilen, Harcırah Kanununa ek kanun tasarısı, Komisyonumuzun 15 Haziran 1971 tarihli 35 nci Birleşiminde, ilgili Adalet ve Maliye bakanlıkları temsilcileri de hazır buldukları halde tetkik ve müzakere olundu.

I - Tasarı, Yüksek Hâkimler Kurulunca denetimle görevlendirilecek kuruldaki üst dereceli hâkimlerle Yüksek Hâkimler Kurulu üyelerinin denetim süresince yevmiye ve yol masraflarının, 6245 sayılı Kanunun 33 nci maddesinin (b) fıkrasında yazılı olanlar gibi ödenmesini öngörmektedir.

Gereğede de ifade edildiği üzere, Anayasanın 144 nci maddesinin son fıkrasında, hâkimlerin denetiminin belli konular için Yüksek Hâkimler Kurulunca görevlendirilecek üst derecedeki hâkimler eliyle yapılacağı belirtilmiş bulunmaktadır. Ancak, üst dereceli hâkimlerin esasen çok mahmul durumda olmaları nedeniyle, bunların asıl görevlerini bırakarak istenen denetim ve soruşturma

turmayı yapmalarının güçlüğü dikkate alınarak, munhasıran denetimle görevlendirilmek üzere Yüksek Hâkimler Kurulu bünyesinde bir kurul teşkili düşünülmüştür.

Bu kurul mensuplarına ve zaruret halinde denetimle görevlendirilecek Yüksek Hâkimler Kurulu üyelerine verilecek yevmiye ve yol masraflarının 6245 sayılı Hareirah Kanununun 33 ncü maddesinin (b) fıkrasında yazılı olanlar gibi ödenmesini sağlamak amacıyla hazırlanan tasarı, Komisyonumuzca da uygun mütalâa edilmiş ve benimsenmiştir.

Ancak, Komisyonumuzdaki müzakereler sırasında, resmî sektörün çeşitli dallarında istihdam edilmekte bulunan müfettiş, müfettiş yardımcısı, hesap mütehassısı, hesap mütehassısı yardımcısı, kontrolör, kontrolör yardımcısı, denetçi, denetçi yardımcısı gibi muhtelif personele, - 1327 sayılı Kanunun kabulü ile, aylık ve ücretlerde büyük ölçüde ve tatminkâr şekilde artış sağlanmasua rağmen - çeşitli elâstikî idari formüllerle bu görevler fiilen yapılmadığı halde sürekli olarak (yılm bütün günleri üzerinden) yüksek miktarlarda yevmiye tahakkuk ve itasına imkân verildiği tesbit olduğundan; bu kabil personelin yevmiyeleri az ise uygun seviyeye çıkarılması ve fakat geçici görevlerinin belli sürelerle sınırlandırılarak, bilfiil teftiş, murakabe ve kontrolün yapıldığı günlerde hareiraha müstahak kılınması, bunun dışında sürekli yevmiye tahakkuk ve itasından tevakkî olunması temenniye şayan görülmüş ve bu hususun rapora derci kararlaştırılmıştır.

II - Millet Meclisi metninin 1 nci, 2 nci ve 3 ncü maddeleri Komisyonumuzca da aynen kabul edilmiştir.

III - Tasarının Genel Kurulda öncelik ve ivedilikle görüşülmesi hususunda istemde bulunulması kararlaştırılmıştır.

Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan Ankara Y. Köker	Sözcü Uşak M. F. Atayurt	Kâtip Konya O. N. Canpolat	Ankara İ. Yetiş
		Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı
Aydın İ. C. Ege	Edirne M. N. Ergeneli	Kütahya İ. E. Erdiñ	Malatya N. Akyurt
		Toplantıda bulunamadı	Toplantıda bulunamadı
Manisa O. Karasmanoğlu	Maraş A. Karaküçük	Tabii Üye S. Özgür	Trabzon A. Ş. Ağanoğlu
			Toplantıda bulunamadı
		Urfa İ. E. Karakapıcı	

**Millet Meclisinin kabul ettiği
metin**

*Harcırah Kanununa ek kanun
tasarısı*

MADDE 1. — 10 . 2 . 1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

EK MADDE 1. — Yüksek Hâkimler Kurulunca denetimle görevlendirilecek kuruldaki üst dereceli hâkimlerle Yüksek denetim süresince yevmiye ve yol masrafları 6245 sayılı Kanununun 33 nci maddesinin (b) fıkrasında yazılı olanlar gibi ödenir.

MADDE 2. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**Anayasa ve Adalet Komisyo-
nunun kabul ettiği metin**

*Harcırah Kanununa ek kanun
tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

**Bütçe ve Plân Komisyonunun
kabul ettiği metin**

*Harcırah Kanununa ek kanun
tasarısı*

MADDE 1. — Millet Meclisi metninin 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. — Millet Meclisi metninin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millet Meclisi metninin 3 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

